

A – Činnosť Všeobecného súdu v roku 2010

Predkladateľ: predseda Všeobecného súdu Marc Jaeger

Rok 2010 bol pre Všeobecný súd rokom čiastočnej obnovy, ktorá sa týkala jeho 14 členov. Kým 11 z nich obnovilo svoje pôsobenie, Všeobecný súd sa s ľútosťou rozlúčil s tromi svojimi členmi, ktorých pôsobenie na súde dosiahlo kumulatívne 27 rokov. Týmito členmi boli sudcovia Všeobecného súdu od roku 1998 A. W. H. Meij a M. Vilaras a sudca tohto súdu od roku 2007 V. M. Ciucă, ktorých v uvedenom poradí nahradili M. Van der Woude, D. Gratsias a A. Popescu. Na kolégium Všeobecného súdu malo tiež dosah odstúpenie T. Čipeva 29. júna 2010, ktorý bol sudcom Všeobecného súdu od roku 2007. V januári 2011 ešte nebol predložený návrh kandidáta, ktorý by ho nahradil.

Výrazný vplyv uvedených okolností na súdny kalendár (keďže osem riadnych zložení súdu obsahovalo aspoň jedného člena, ktorého mandát sa mal v roku 2010 ukončiť) si vyžadoval osobitný spôsob organizácie s cieľom zabrániť narušeniu súdnej činnosti.

Okrem toho išlo o prvý rok, v ktorom bol výbor, vytvorený v zmysle článku 255 ZFEÚ, vyzvaný predložiť pred rozhodnutím vlád členských štátov svoje stanovisko k vhodnosti kandidátov vykonávať funkciu sudcu, čo je úloha vyplývajúca tomuto výboru z Lisabonskej zmluvy. Aj keď uvedený postup, ktorého cieľom je zabezpečiť tak nezávislosť, ako aj kompetentnosť členov Súdneho dvora a Všeobecného súdu, možno len uvítať, pravdou zostáva, že spomalil čiastočnú obnovu. Je dôležité, aby všetky subjekty postupu menovania sudcov v budúcnosti zabránili takýmto oneskoreniam, čiže aj závažným prekážkam plynulého fungovania súdneho systému, ktoré spôsobujú. Výsledky Všeobecného súdu v roku 2010 nemožno analyzovať bez zohľadnenia skutočností, ktoré nesúvisia s vôľou a so snahou tohto súdu potýkať sa s vývojom sporov charakterizovaným nevídaným nárastom, rôznorodosťou a zložitou.

Zo štatistického hľadiska bol rok 2010 poznačený viacerými tendenciami. Prvou je výrazný nárast počtu podaných vecí z 568 (v roku 2009) na 636 (v roku 2010), pričom ide o doteraz najvyšší počet¹. Druhou tendenciou je udržanie počtu rozhodnutých vecí na úrovni, ktorá zreteľne presahuje číslo 500 (527 rozhodnutých vecí), a to aj napriek už spomínaným nepriaznivým okolnostiam. Tento výsledok však nestačil zastaviť nárast neskončených konaní, ktoré k 31. decembru 2010 dosiahli počet 1 300 vecí. Tretia tendencia sa týka trvania konania, ktoré je zásadným kritériom posudzovania súdnej činnosti. Z dôvodu dôrazu na rýchlosť spracovania vecí sa trvanie konania významne skrátilo, a to v priemere o 2,5 mesiaca (z 27,2 mesiaca v roku 2009 na 24,7 mesiaca v roku 2010). Tento pokles je ešte výraznejší v prípade vecí, v ktorých sa rozhoduje rozsudkom v hlavných oblastiach sporov predložených Všeobecnému súdu od jeho vytvorenia (teda v iných oblastiach, ako sú odvolania a duševné vlastníctvo), pričom tu bolo zaznamenané skrátenie konania o viac ako sedem mesiacov.

Pokračujúce reformy a významné snahy súdu by mali tieto výsledky do istej miery zlepšiť. Tento cieľ však nemožno dosiahnuť na úkor kvality súdneho preskúmania, ktorá je garantom účinnosti súdnej ochrany vytvárajúcej Úniu práva.

Nasledujúci text by mal poskytnúť predstavu o rôznorodosti a niekedy aj komplexnosti činnosti Všeobecného súdu ako súdu rozhodujúceho o zákonnosti (I), náhrade škody (II), odvolaniach (III) a o nariadení predbežných opatrení (IV).

¹ Ak sa nepočítajú veľké skupiny rovnakých alebo podobných vecí.

I. Konania týkajúce sa zákonnosti

O prípustnosti žalôb o neplatnosť

1. Akty, ktoré môžu byť predmetom žaloby

Aktmi, ktoré môžu byť predmetom žaloby o neplatnosť v zmysle článku 263 ZFEÚ, sú opatrenia s právne záväznými účinkami, ktoré môžu zasiahnuť do záujmov žalobcu tým, že podstatným spôsobom menia jeho právne postavenie².

V rozsudku z 20. mája 2010, Nemecko/Komisia (T-258/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd preskúmal podmienky, za ktorých možno oznámenie Komisie uverejnené v sérii C úradného vestníka považovať za napadnuteľný akt.

V predmetnej veci Spolková republika Nemecko navrhla zrušenie oznámenia³, ktorého cieľom bolo informovať o všeobecnom postoji Komisie vzťahujúcom sa na uplatňovanie všetkých základných noriem týkajúcich sa zadávania verejných zákaziek, ktoré priamo vyplývajú z pravidiel a zo zásad Zmluvy, predovšetkým zo zásady zákazu diskriminácie a zásady transparentnosti, na zadávanie verejných zákaziek, na ktoré sa vôbec nevzťahujú smernice „o verejnom obstarávaní“ alebo sa na ne vzťahujú len čiastočne⁴.

Všeobecný súd sa s cieľom určiť napadnuteľnosť tohto aktu, o ktorom Komisia tvrdila, že má len výkladovú povahu, zamerlal na zistenie, či oznámenie vzhľadom na svoj obsah môže vyvolať nové právne účinky v porovnaní s účinkami vyplývajúcimi z uplatnenia základných zásad Zmluvy. Bolo teda potrebné posúdiť, či oznámenie iba vysvetľuje ustanovenia o voľnom pohybe tovaru, slobode usadiť sa a slobodnom poskytovaní služieb, zásady zákazu diskriminácie, rovnosti zaobchádzania a proporcionality a pravidlá o transparentnosti a vzájomnom uznávaní uplatniteľné na zákazky, na ktoré sa vôbec nevzťahujú smernice „o verejnom obstarávaní“ alebo sa na ne vzťahujú len čiastočne, alebo či v súvislosti s týmito ustanoveniami, zásadami a pravidlami zavádza osobitné, resp. nové povinnosti. Samotná skutočnosť, že výkladové oznámenie z hľadiska formy, povahy alebo znenia nie je aktom, ktorý vyvoláva právne účinky, nepostačuje na konštatovanie, že oznámenie vôbec nie je právne záväzné. Ani skutočnosť, že tento akt bol alebo nebol predmetom zverejnenia, nie je v tejto súvislosti relevantná.

Po podrobnom preskúmaní obsahu oznámenia Všeobecný súd dospel k záveru, že neobsahuje nové pravidlá zadávania verejných zákaziek, ktoré by išli nad rámec povinností vyplývajúcich z existujúceho práva, čiže za týchto podmienok oznámenie nevyvoláva záväzné právne účinky, ktoré by mohli ovplyvniť právne postavenie Spolkovej republiky Nemecko.

² Rozsudok z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9.

³ Pozri takisto výkladové oznámenie Komisie o právnych predpisoch Spoločenstva uplatniteľných na zadávanie verejných zákaziek, na ktoré sa úplne alebo čiastočne nevzťahujú smernice „o verejnom obstarávaní“ (Ú. v. EÚ C 179, 2006, s. 2).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 134, s. 1; Mim. vyd. 06/007, s. 19) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132).

2. Časová platnosť článku 263 ZFEÚ

Článok 230 štvrtý odsek ES podriaďuje prípustnosť žaloby podanej jednotlivcami proti aktom, ktoré im nie sú určené, dvojitej podmienke, a to, aby boli žalobcovia napadnutým aktom priamo a osobne dotknutí. Podľa judikatúry iné fyzické alebo právnické osoby ako tie, ktorým je rozhodnutie určené, môžu tvrdiť, že sa ich rozhodnutie osobne týka, iba vtedy, keď sa ich dotýka na základe ich určitých osobitných vlastností alebo na základe okolnosti, ktorá ich charakterizuje v porovnaní s akoukoľvek inou osobou, a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené⁵.

Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 boli podmienky prípustnosti žaloby o neplatnosť zmenené. Podľa článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ môže akákoľvek fyzická alebo právnická osoba podať žalobu proti aktom, ktoré sa jej priamo a osobne týkajú, ako aj voči regulačným aktom, ktoré sa jej priamo týkajú a nevyžadujú vykonávacie opatrenia.

Ešte predtým, ako sa Všeobecný súd mohol zamerať na vecný výklad týchto ustanovení, musel v tomto roku riešiť problém ich časového uplatnenia. Vzhľadom na význam tejto otázky Všeobecný súd zasadal vo veľkej komore.

Predmetom dvoch dotknutých vecí, a to Norilsk Nickel Harjavalta a Umicore/Komisia, ako aj Etimine a Etiproducts/Komisia (uznesenia zo 7. septembra 2010, T-532/08 a T-539/08, zatiaľ neuverejnené v Zbierke), bol návrh na zrušenie smernice 2008/58/ES⁶ a nariadenia (ES) č. 790/2009⁷, ktoré zmenili klasifikáciu určitých zlúčením uhličitánu nikelnatého a borátov.

Keďže žaloba bola podaná 5. decembra 2008, Komisia podala námietku neprípustnosti, pričom tvrdila, že napadnuté akty sa žalobcov netýkajú osobne v zmysle článku 230 ES. Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy žalobcovia tvrdili, že na základe nových ustanovení článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ sa táto podmienka prípustnosti viac na napadnuté akty nemá uplatňovať. Vznikla preto otázka, či sa článok 263 štvrtý odsek ZFEÚ uplatňuje *ratione temporis* na dotknuté žaloby a všeobecnejšie na všetky neskončené konania od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy.

Všeobecný súd konštatoval, že ZFEÚ neobsahuje v tejto súvislosti nijaké prechodné ustanovenie, a zdôraznil, že z ustálenej judikatúry vyplýva jednak to, že podľa zásady *tempus regit actum* sa otázka prípustnosti žaloby musí riešiť na základe pravidiel platných v čase, v ktorom bola podaná, a jednak to, že podmienky prípustnosti žaloby sa posudzujú v čase jej podania, teda v čase doručenia návrhu, ktorého úprava je možná len v prípade, že sa uskutoční pred uplynutím lehoty na podanie žaloby. Opačné riešenie by prinášalo riziko svojvôle pri výkone spravodlivosti, lebo prípustnosť žaloby by závisela od neistého dátumu vyhlásenia rozhodnutia Všeobecného súdu, ktorým sa ukončí konanie.

Toto posúdenie neoslabuje téza, podľa ktorej článok 263 ZFEÚ patrí medzi procesné pravidlá, v súvislosti s ktorými judikatúra uznala, že na rozdiel od hmotnoprávných pravidiel sa majú uplatňovať všeobecne na všetky spory prebiehajúce v čase, keď nadobudli platnosť. Dokonca aj v prípade, že

⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia, 25/62, Zb. s. 197, 223.

⁶ Smernica Komisie 2008/58/ES z 21. augusta 2008, ktorou sa po tridsiaty raz prispôsobuje technickému pokroku smernica Rady 67/548/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania nebezpečných látok (Ú. v. EÚ L 246, s. 1).

⁷ Nariadenie Komisie (ES) č. 790/2009 z 10. augusta 2009, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (Ú. v. EÚ L 235, s. 1).

otázky súdnej právomoci spadajú do oblasti procesných pravidiel, Všeobecný súd konštatoval, že na účely určenia platných ustanovení, na základe ktorých má byť prípustnosť žaloby o neplatnosť podanej proti aktu Európskej únie posúdená, je potrebné uplatniť zásadu *tempus regit actum*.

3. Záujem na konaní

Pojem záujem na konaní, ktorý podmieňuje prípustnosť žaloby o neplatnosť, bol z viacerých hľadísk uvedených ďalej predmetom istých spresnení.

Po prvej žaloba o neplatnosť podaná fyzickou alebo právnickou osobou je prípustná len v rozsahu, v akom má žalobca záujem na zrušení napadnutého aktu. Na to, aby taký právny záujem mohol existovať, musí byť samotné zrušenie aktu spôsobilé vyvolať právne následky, alebo inými slovami, žaloba musí byť v prípade úspešného výsledku prospešná pre účastníka konania, ktorý ju podal⁸. Záujem na konaní musí pretrvávať až do vyhlásenia rozhodnutia súdu, inak by muselo byť konanie zastavené⁹.

V rozsudku z 19. januára 2010, Co-Frutta/Komisia (T-355/04 a T-446/04, Zb. s. II-1)¹⁰, Všeobecný súd upresnil posúdenie záujmu na konaní v situácii, v ktorej po podaní žiadosti o prístup k dokumentom Komisie osoba podliehajúca súdnej právomoci podala dve žaloby, jednu smerujúcu k zrušeniu implicitného rozhodnutia Komisie, ktorým sa odmieta prístup, a druhú smerujúcu k zrušeniu explicitného rozhodnutia Komisie prijatého po prvom, implicitnom rozhodnutí.

V predmetnej veci spoločnosť Co-Frutta, ktorá bola založená podľa talianskeho práva a je činná v oblasti dozrievania banánov, podala žiadosť o prístup k informáciám na generálne riaditeľstvo (GR) Komisie pre poľnohospodárstvo týkajúcu sa dovozcov banánov zapísaných v Európskom spoločenstve. Po tom, ako dostala zápornú odpoveď zo strany generálneho riaditeľa GR pre poľnohospodárstvo, podala žalobkyňa opakovanú žiadosť generálnemu tajomníkovi Komisie, pričom na túto žiadosť dostala implicitnú zápornú odpoveď po uplynutí 15 dní stanovených nariadením č. 1049/2001¹¹. Žalobkyňa spochybnila zákonnosť týchto dvoch rozhodnutí pred Všeobecným súdom (vec T-355/04).

O dva mesiace neskôr generálny tajomník Komisie prijal explicitné rozhodnutie, v ktorom v zásade potvrdil svoje implicitné rozhodnutie, avšak priznal čiastočný prístup k požadovaným dokumentom. Žalobkyňa podala proti tomuto rozhodnutiu novú žalobu (vec T-446/04).

V tejto súvislosti Všeobecný súd konštatoval, že žalobkyňa z dôvodu prijatia neskoršieho explicitného rozhodnutia, ktorého zrušenie tiež navrhovala, už nemá záujem na konaní proti implicitnému rozhodnutiu, čiže už nie je potrebné rozhodnúť o žalobe vo veci T-355/04. Prijatím explicitného rozhodnutia totiž Komisia *de facto* pristúpila k odvolaniu implicitného rozhodnutia prijatého predtým. Všeobecný súd okrem toho uviedol, že prípadné zrušenie z dôvodu vady týkajúcej sa formy implicitného rozhodnutia môže viesť len k novému rozhodnutiu, ktoré by bolo rovnaké ako explicitné rozhodnutie, pokiaľ ide o meritum veci. Okrem toho skúmanie žaloby proti implicitnému rozhodnutiu nemožno odôvodniť ani cieľom vyhnúť sa zopakovaniu vytýkanej protiprávnosti, ani cieľom

⁸ Pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 28. septembra 2004, MCI/Komisia, T-310/00, Zb. s. II-3253, bod 44 a tam citovanú judikatúru.

⁹ Rozsudok zo 7. júna 2007, Wunenburger/Komisia, C-362/05 P, Zb. s. I-4333, bod 42.

¹⁰ Pozri tiež rozsudok z 10. decembra 2010, Ryanair/Komisia, T-494/08 až T-500/08 a T-509/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

uľahčiť prípadnú žalobu o náhradu škody, lebo uvedené ciele môžu byť dosiahnuté preskúmaním žaloby proti explicitnému rozhodnutiu, teda jedinej žaloby považovanej za prípustnú.

Po druhé v rozsudku z 11. mája 2010, PC-Ware Information Technologies/Komisia (T-121/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd uplatnil judikatúru, podľa ktorej aj keď sa záujem na konaní posudzuje najmä vzhľadom na priamy prospech, ktorý žalobcovi prinesie zrušenie dotknutého aktu, jeho žaloba je prípustná aj v prípade, ak by požadované zrušenie mohlo zabrániť zopakovaniu namietanej protiprávnosti v budúcnosti¹². Všeobecný súd preto rozhodol o prípustnosti žaloby podanej záujemcom vylúčeným v rámci verejného obstarávania, smerujúcej proti rozhodnutiu Komisie, ktorým sa zamietajú jeho ponuky, hoci zákazka už bola čiastočne realizovaná. Všeobecný súd rozhodol, že pokiaľ ide o rámcovú zmluvu, akou je tá vo veci samej, ktorej predmetom je jednorazový nákup softvérov a licencií dodávateľa Microsoft a ktorá môže v budúcnosti slúžiť ako predloha na uzatváranie podobných zmlúv v rámci verejného obstarávania, existuje záujem vyhnúť sa tomu, aby sa protiprávnosť namietaná žalobkyňou v budúcnosti nezopakovala.

Po tretie v rozsudku z 21. mája 2010, Francúzsko a i./Komisia (T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd pripomenul osobitnú situáciu, ktorú Zmluva v súvislosti s členskými štátmi upravuje, pokiaľ ide o preukázanie záujmu na konaní, pričom tento pojem odlišuje od pojmu napadnuteľný akt.

Všeobecný súd zdôraznil, že Zmluva jasne rozlišuje medzi právom inštitúcií Spoločenstva a členských štátov podať žalobu o neplatnosť na jednej strane a právom fyzických osôb a právnických osôb podať takúto žalobu na druhej strane, pričom každý členský štát má právo napadnúť zákonosť rozhodnutí Komisie žalobou o neplatnosť bez toho, aby bol výkon tohto práva podmienený odôvodnením záujmu na konaní. Na to, aby bola žaloba členského štátu prípustná, tento štát nemusí preukazovať, že akt Komisie, ktorý napáda, má vo vzťahu k nemu právne účinky. Okrem toho pojem záujem na konaní nemožno zamieňať s konceptom napadnuteľného aktu, podľa ktorého akt, aby mohol byť predmetom žaloby o neplatnosť, musí spôsobovať ujmu, čo treba vymedziť v závislosti od jeho podstaty. Keďže v predmetnej veci je napadnuté rozhodnutie takýmto napadnuteľným aktom, ktorý má právne záväzné účinky, môže Francúzska republika už na základe svojho postavenia členského štátu podať žalobu o neplatnosť bez toho, aby musela v tejto súvislosti odôvodniť záujem na konaní.

Pravidlá hospodárskej súťaže platné pre podniky

1. Všeobecné poznámky

a) Pojem združenie podnikateľov

V rozsudku z 26. októbra 2010, CNOP a CCG/Komisia (T-23/09, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd zmierňuje kvalifikáciu združenia podnikateľov v rámci rozhodnutí Komisie o inšpekcii. Článok 20 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1/2003¹³ upresňuje, že Komisia môže pristúpiť k akýmkoľvek potrebným inšpekciám u podnikateľov a v združeniach podnikateľov. Vo veci, ktorá viedla k tomuto rozsudku, Conseil national de l'Ordre des pharmaciens (CNOP) a Conseil central de la section G (CCG) de l'Ordre national des pharmaciens (ONP), ktorým bolo určené napadnuté rozhodnutie, spolu s ONP spochybňovali kvalifikáciu podnikateľov alebo združení podnikateľov uplatnenú

¹² Rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. marca 1999, Gencor/Komisia, T-102/96, Zb. s. II-753, bod 41.

¹³ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).

Komisiou vo vzťahu k nim a v dôsledku toho aj možnosť Komisie vykonať inšpekcie v ich priestoroch. Všeobecný súd najprv zdôraznil, že treba zohľadniť osobitnú povahu rozhodnutí o inšpekcii. Konkrétne, vzhľadom na skutočnosť, že takéto rozhodnutia sa vydávajú na začiatku vyšetrovania, by v tomto štádiu nemalo byť s konečnou platnosťou určené, či akty alebo rozhodnutia osôb, ktorým sú určené, alebo iných osôb možno označiť za dohody medzi podnikateľmi, rozhodnutia združení podnikateľov alebo zosúladené postupy v rozpore s článkom 81 ods. 1 ES (teraz článok 101 ods. 1 ZFEÚ), alebo za postupy uvedené v článku 82 ES (teraz článok 102 ZFEÚ). V tomto štádiu totiž nejde o posúdenie konkrétneho správania, lebo účelom inšpekcie je práve zhromaždiť dôkazy o predpokladanom správaní. Všeobecný súd následne uviedol, že Komisia konštatovala, že ONP a žalobkyne sú organizáciami združujúcimi a zastupujúcimi určitý počet osôb, ktoré možno považovať za podnikateľov v zmysle článku 81 ES. Otázka, či žalobkyne pri výkone svojich právomocí spadajú do pôsobnosti článku 81 ES, by bola zjavne predčasná a musí sa posudzovať v rámci konečného rozhodnutia. Všeobecný súd preto dospel k záveru, že Komisia bola oprávnená usudzovať, že v štádiu, v ktorom bolo prijaté napadnuté rozhodnutie, boli ONP a žalobkyne združeniami podnikateľov v zmysle článku 20 ods. 4 nariadenia č. 1/2003.

b) Vymedzenie trhov

Rozsudok z 15. decembra 2010, CEAHR/Komisia (T-427/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), umožnil Všeobecnému súdu pripomenúť metódu definovania relevantného trhu, ak ide o trhy záručného a pozáručného servisu. V tomto rozsudku Všeobecný súd poznamenal, že v napadnutom rozhodnutí Komisia uviedla, že trh záručného a pozáručného servisu pre primárne výrobky určitej značky nemusí predstavovať samostatný relevantný trh v dvoch situáciách: po prvé, ak má spotrebiteľ možnosť zvoliť si náhradné diely iného výrobcu, a po druhé, ak si môže zvoliť iný primárny výrobok a vyhnúť sa tak vyšším cenám na trhu náhradných dielov. Všeobecný súd však v tejto súvislosti upresnil, že Komisia musí preukázať, že v prípade mierneho a stáleho zvýšenia ceny sekundárnych výrobkov by si dostatočný počet spotrebiteľov zvolil iné primárne alebo sekundárne výrobky a takéto zvýšenie by tak neprinieslo zisk. Dodal, že poukázanie len na čisto teoretickú možnosť prechodu na iný primárny výrobok nie je na účely definovania relevantného trhu dostačujúce, pretože uvedená možnosť spočíva na koncepte existencie účinnej hospodárskej súťaže. Všeobecný súd dospel k záveru, že Komisia sa tým, že usúdila, že primárne aj sekundárne výrobky sú v danom prípade súčasťou toho istého trhu, pričom nepreukázala, že mierne zvýšenie ceny výrobkov výrobcu na sekundárnom trhu by malo za následok presun dopytu na výrobky iných výrobcov na primárnom trhu, dopustila zjavne nesprávneho posúdenia.

c) Inšpekcie

Povinnosť odôvodnenia

V už citovanom rozsudku CNOP a CCG/Komisia Všeobecný súd upresnil rozsah povinnosti odôvodnenia, ktorú má Komisia v rámci rozhodnutia o inšpekcii. Všeobecný súd najprv uviedol, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje osobitné zdôvodnenie, prečo sa profesijné združenie, ako je to v danej veci, a jeho orgány považujú za združenia podnikateľov. Následne však poznamenáva, že vzhľadom na štádium správneho konania, v ktorom sa vydáva rozhodnutie o inšpekcii, Komisia v uvedenom okamihu nemá k dispozícii presné informácie, ktoré by jej umožnili analyzovať, či sledované správanie alebo akty možno považovať za rozhodnutia podnikateľov alebo združení podnikateľov v zmysle článku 81 ES. Všeobecný súd pripomína, že práve vzhľadom na osobitnú povahu rozhodnutí o inšpekcii judikatúra v oblasti povinnosti odôvodnenia uviedla druhy informácií, ktoré musia byť súčasťou rozhodnutia o inšpekcii, aby mohli osoby, ktorým je rozhodnutie určené, uplatniť svoje práva na obranu v tomto štádiu správneho konania. Ak by bola Komisii uložená prísnejšia povinnosť odôvodnenia, nezohľadňovalo by to náležitým spôsobom predbežnú povahu inšpekcie.

Všeobecný súd preto usúdil, že Komisia nebola povinná uviesť v napadnutom rozhodnutí nad rámec vysvetlení v ňom uvedených osobitnú právnu analýzu, na základe ktorej považovala osoby, ktorým bolo rozhodnutie určené, za združenia podnikateľov.

Dôkazné bremeno

V rozsudku z 15. decembra 2010, E.ON Energie/Komisia (T-141/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd potvrdil pokutu vo výške 38 miliónov eur uloženú spoločnosti E.ON Energie AG za porušenie pečate, ktorú umiestnila Komisia v priestoroch tejto spoločnosti počas inšpekcie. Tento prvý prípad uplatnenia článku 23 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1/2003 viedol Všeobecný súd k podrobnejšiemu preskúmaniu otázky dôkazného bremena v prípadoch tohto druhu.

V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomína v súvislosti s dôkazným bremenom pri porušení práva hospodárskej súťaže zásadu, podľa ktorej ak Komisia vychádza z priamych dôkazov, ktoré v zásade postačujú na preukázanie existencie porušenia, uvedenie možnosti, že nastala okolnosť, ktorá by mohla ovplyvniť dôkaznú hodnotu uvedených dôkazov, dotknutému podniku nepostačuje na to, aby Komisia znášala dôkazné bremeno, že tieto okolnosti nemohli ovplyvniť ich dôkaznú hodnotu. Naopak, dotknutému podniku prislúcha preukázať na požadovanej právnej úrovni jednak existenciu okolnosti, na ktorú poukazuje, a jednak to, že táto okolnosť spochybňuje dôkaznú hodnotu dôkazov, z ktorých vychádza Komisia, okrem prípadu, keď dotknutý podnik nemôže predložiť takýto dôkaz z dôvodu správania samotnej Komisie. Okrem toho, hoci je Komisia povinná preukázať porušenie pečate, neprislúcha jej naopak preukazovať, že boli skutočne sprístupnené priestory, ktoré boli zabezpečené, alebo že sa manipulovalo s dokumentmi, ktoré tam boli uložené. V každom prípade Všeobecný súd v danom prípade usúdil, že žalobkyni prislúchalo vykonať nevyhnutné opatrenia na zabránenie akejkoľvek manipulácie so spornou pečaťou, lebo bola jasne informovaná o význame spornej pečate a následkoch jej porušenia.

Pokuty

Vo veci, ktorá viedla k už citovanému rozsudku E.ON Energie/Komisia, žalobkyňa rovnako tvrdila, že pokuta vo výške 38 miliónov eur je neprimeraná. Všeobecný súd však vo svojom rozsudku uviedol, že Komisia zohľadnila skutočnosť, že porušenie pečate v danom prípade predstavovalo prvý prípad uplatnenia článku 23 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1/2003, pričom rovnako upresnil, že bez ohľadu na túto okolnosť po prvé mala žalobkyňa k dispozícii množstvo právnych expertov v oblasti kartelového práva, po druhé zmena nariadenia č. 1/2003 bola prijatá viac ako tri roky pred inšpekciou, ktorej bola žalobkyňa predmetom, po tretie žalobkyňa bola informovaná o dôsledkoch porušenia pečate a po štvrté niekoľko týždňov predtým boli v budovách iných spoločností skupiny žalobkyne umiestnené iné pečate. Okrem toho Všeobecný súd zdôraznil, že samotná skutočnosť, že pečať bola porušená, znamená odstránenie jej ochranného účinku, a postačuje preto na existenciu porušenia. Všeobecný súd nakoniec usúdil, že pokutu vo výške 38 miliónov eur, čo zodpovedá približne 0,14 % obratu žalobkyne, nemožno vzhľadom na osobitnú závažnosť porušenia pečate, veľkosť žalobkyne a potrebu zabezpečiť dostatočne odstrašujúci účinok pokuty, aby pre podniky nebolo výhodné porušiť pečať umiestnenú Komisiou v rámci inšpekcie, považovať vo vzťahu k porušeniu za neprimeranú.

2. Prínos v oblasti článku 81 ES (teraz článok 101 ZFEÚ)

a) Nepretržité porušenie

V rozsudku z 19. mája 2010, IMI a i./Komisia (T-18/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), sa preskúmanie Všeobecného súdu sústredilo predovšetkým na neprerušenosť účasti žalobkyň na porušení. Všeobecný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že ak aj obdobie medzi dvoma prejavmi určitého

protisúťažného správania predstavuje relevantné kritérium na stanovenie nepretržitej povahy porušenia, nič to nemení na tom, že otázku, či uvedené obdobie je, alebo nie je dostatočne dlhé na to, aby mohlo predstavovať prerušenie porušenia, nemožno preskúmať abstraktne, ale v kontexte fungovania daného kartelu. V predmetnej veci uviedol, že obdobie, v ktorom neexistovali tajné kontakty alebo prejavy zo strany žalobkyní, bolo o viac ako jeden rok dlhšie než interval, v ktorom spoločnosti zúčastnené na karteli bežne prejavovali svoju vzájomnú vôľu obmedziť hospodársku súťaž. Podľa Všeobecného súdu sa Komisia tým, že usúdila, že žalobkyne sa zúčastnili na karteli nepretržitým spôsobom počas sporného obdobia, dopustila nesprávneho právneho posúdenia, a upravil sumu pokuty uloženú žalobkyniam, aby sa zohľadnila ich postupná účasť na karteli, tým, že znížil rozsah zvýšenia pokuty na základe trvania porušenia zo 110 % na 100 %.

b) Výpočet pokút

Žaloby podané proti rozhodnutiam Komisie postihujúcim kartely nazývané „priemyselné nite“, „inštalčné rúry“ a „španielsky tabak“ umožnili Všeobecnému súdu upresnenia a príklady určitého počtu okolností, ktoré vstupujú do výpočtu sumy pokút.

Východisková suma

V rozsudku z 28. apríla 2010, BST/Komisia (T-452/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), pokiaľ ide o skutočnú hospodársku schopnosť pôvodcov porušenia spôsobiť škodu hospodárskej súťaži, Všeobecný súd uviedol, že aj keď vertikálna integrácia a rozsah škály výrobkov môžu prípadne predstavovať skutočnosti relevantné pre posúdenie vplyvu, ktorý môže mať podnik na trhu, a tiež dopĺňajúce indície o tomto vplyve vo vzťahu k trhovým podielom alebo k obratu na relevantnom trhu, v prejednávanej veci sa treba domnievať, že tvrdenia žalobcu založené na vertikálnej integrácii ostatných dotknutých podnikov nepreukazujú, že by tieto podniky na relevantnom trhu disponovali osobitnými a významnými konkurenčnými výhodami.

Rozdielne zaobchádzanie

Vo veci Chalkor/Komisia (rozsudok z 19. mája 2010, T-21/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní) a vo veci, ktorá viedla k už citovanému rozsudku IMI a i./Komisia, Komisia dospela k záveru, že nie je potrebné uplatniť rozdielne zaobchádzanie na porušiteľov, ktorí sa zúčastnili len na jednej zo zložiek kartelu nazývaného „inštalčné rúry“, a na tých porušiteľov, ktorí sa tiež zúčastnili na inej zložke tohto kartelu, pretože spolupráca na úrovni tejto druhej zložky nebola citeľne užšia ako spolupráca v rámci prvej. Všeobecný súd však v týchto rozsudkoch usúdil, že podnik, ktorého zodpovednosť je preukázaná, pokiaľ ide o viacero častí jedného kartelu, viac prispieva k účinnosti a závažnosti tohto kartelu ako porušiteľ, ktorý je výlučne zapojený do jedinej časti tohto istého kartelu a dopúšťa sa tak závažnejšieho porušenia. Toto posúdenie sa musí nevyhnutne uskutočniť v štádiu stanovovania špecifickej východiskovej sumy, lebo zohľadnenie poľahčujúcich okolností umožňuje len upraviť základnú sumu pokuty v závislosti od spôsobov vykonania kartelu porušiteľom. V dôsledku toho Všeobecný súd znížil východiskovú sumu pokuty o 10 % pre každú zo žalobkyní v týchto veciach.

Hranica 10 % obratu

V rozsudku z 28. apríla 2010, Gütermann a Zwicky/Komisia (T-456/05 a T-457/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd pripomína, že prinajmenšom v situáciách, keď neexistuje žiadna informácia, že podnik ukončil svoje obchodné činnosti alebo skreslil svoj obrat, aby sa vyhol uloženiu veľkej pokuty, sa treba domnievať, že Komisia je povinná určiť hornú hranicu pokuty v závislosti od posledného obratu, ktorý odráža úplný rok hospodárskej činnosti. V danom prípade Všeobecný

súd poznamenal, že spoľahlivé údaje, ako sú nulový obrat počas viacerých rokov, neexistencia zamestnancov alebo neexistencia konkrétnych dôkazov využitia jeho priestorov alebo investičných projektov s cieľom ich využitia, umožňujú domnievať sa, že spoločnosť Zwicky & Co. AG nepokračovala vo výkone normálnej hospodárskej činnosti v zmysle judikatúry. V dôsledku toho Všeobecný súd usúdil, že na účely stanovenia hranice 10 % obratu, ktorá sa nesmie prekročiť pri výpočte výšky pokuty podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, mala Komisia vychádzať z posledného obratu spoločnosti Zwicky & Co. vyplývajúceho z jej skutočných hospodárskych činností a nie z obratu podniku, ktorý prevzal túto spoločnosť po ukončení jej činností.

Príťažujúce okolnosti

Vo veci Deltafina/Komisia (rozsudok z 8. septembra 2010, T-29/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Komisia usúdila, že žalobkyňa zohrávala úlohu vodcu v karteli a v dôsledku toho jednak zvýšila základnú výšku pokuty o 50 % z dôvodu príťažujúcich okolností a jednak vzala túto úlohu do úvahy pri znížení pokuty len o 10 % z dôvodu spolupráce. Vo svojom rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že Komisia sa v tejto súvislosti dopustila chyby. Najprv pripomína, že na to, aby podnik mohol byť kvalifikovaný ako vodca, musí predstavovať podstatnú hnaciu silu kartelu a mať osobitnú a konkrétnu zodpovednosť pri fungovaní tohto kartelu. Hoci v danom prípade skutočnosti uvedené Komisiou dokazujú, že žalobkyňa zohrávala aktívnu a priamu úlohu v karteli spracovateľov tabaku, nie sú dostatočné na to, aby dokázali, že táto spoločnosť predstavovala podstatnú hnaciu silu tohto kartelu a ani že zohrávala významnejšiu rolu než ktorýkoľvek iný španielsky spracovateľ. Všeobecný súd predovšetkým zdôraznil, že žiadna skutočnosť zo spisu nenaznačuje, že spoločnosť Deltafina SpA prevzala akúkoľvek iniciatívu s cieľom vytvoriť uvedený kartel alebo prinútiť španielskych spracovateľov, aby k nemu pristúpili, ani to, že okrem iného vykonávala činnosti bežne súvisiace s úlohou vodcu kartelu, ako sú vedenie stretnutí alebo sústredenie a rozdeľovanie určitých údajov. Preto pri výkone svojej právomoci súdneho preskúmania v neobmedzenom rozsahu Všeobecný súd znížil výšku pokuty uloženéj spoločnosti Deltafina z 11,88 na 6,12 milióna eur.

c) Prípísateľnosť protiprávneho správania – Solidárna zodpovednosť

V rozsudku z 13. septembra 2010, Trioplast Industrier/Komisia (T-40/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd prináša viaceré upresnenia pravidiel uplatňujúcich sa na nástupnícke materské spoločnosti vzájomne solidárne zodpovedné za zaplatenie pokuty uloženéj ich dcérskej spoločnosti.

Najprv uvádza, že prístup, ktorý spočíva v tom, že materskej spoločnosti ukladá rovnakú východiskovú sumu pokuty ako dcérskej spoločnosti, ktorá sa priamo zúčastnila na karteli, bez toho, aby bola táto suma v prípade časového následníctva viacerých materských spoločností rozdelená, nemožno ako taký považovať za neprimeraný. Cieľom, ktorý Komisia sleduje, je totiž umožniť, aby materskej spoločnosti mohla byť uložená rovnaká východisková suma pokuty ako suma, ktorá by jej bola uložená za predpokladu, že by sa sama priamo zúčastnila na karteli, čo je v súlade s cieľom politiky hospodárskej súťaže.

Následne Všeobecný súd poznamenal, že v prípade porušenia, ktorého sa dopustila dcérska spoločnosť, ktorá počas obdobia porušenia postupne patrila viacerým hospodárskym jednotkám, nemožno *a priori* považovať za neprimerané, ak súčet súm pokút uložených materským spoločnostiam je vyšší ako suma alebo súčet súm uložených uvedenej dcérskej spoločnosti.

Naopak, Všeobecný súd konštatoval, že je pochybením, ak napadnuté rozhodnutie zveruje Komisii úplnú slobodu, pokiaľ ide o vymáhanie pokuty od jednej alebo druhej dotknutej právnickej osoby

v závislosti od ich platobnej schopnosti. Podľa slobody voľby suma skutočne vymáhaná od žalobcu závisí od súm vymáhaných od predchádzajúcich materských spoločností a opačne, hoci tieto spoločnosti spolu nikdy netvorili spoločnú hospodársku jednotku a nie sú preto solidárne zodpovedné. Všeobecný súd dodáva, že zásada individualizácie trestov a sankcií vyžaduje, aby suma skutočne zaplatená žalobcom neprekročila podiel jeho solidárnej zodpovednosti, teda podiel zodpovedajúci časti pokuty uloženej žalobcovi vo vzťahu k celkovej výške súm, v akých boli následnícke materské spoločnosti postupne solidárne zodpovedné za zaplatenie pokuty uloženej dcérskej spoločnosti. V danom prípade Všeobecný súd dospel k záveru, že rozhodnutie je nezlučiteľné s povinnosťou Komisie umožniť žalobcovi jednoznačne poznať presnú výšku pokuty, ktorú má zaplatiť s ohľadom na obdobie, za ktoré je solidárne zodpovedný, za porušenie spolu so svojou dcérskou spoločnosťou. V dôsledku toho čiastočne zrušil toto rozhodnutie a stanovil sumu uloženú Trioplast Industrier na 2,73 milióna eur, pričom táto suma je základom, na ktorom Komisia musí určiť podiel žalobcu na solidárnej zodpovednosti následníckych materských spoločností za zaplatenie pokuty uloženej ich dcérskej spoločnosti.

3. Prínos v oblasti článku 82 ES (teraz článok 102 ZFEÚ)

V rozsudku z 1. júla 2010, AstraZeneca/Komisia (T-321/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), sa Všeobecný súd vyjadril k zákonnosti rozhodnutia Komisie, ktorým bolo konštatované, že žalobkyňa porušila článok 82 ES jednak tým, že predložila vnútroštátnym patentovým úradom zavádzajúce informácie, a jednak tým, že požiadala o zrušenie registrácie farmaceutického výrobku, ktorého patentová ochrana sa končila.

Pokiaľ ide o prvé porušenie, Všeobecný súd rozhodol, že predloženie zavádzajúcich informácií verejným orgánom, aby boli uvedené do omylu a v dôsledku toho povolili priznanie výlučného práva, na ktoré nebol podnik oprávnený alebo na ktoré by bol oprávnený po kratšiu dobu, predstavuje postup, ktorý je nezlučiteľný s hospodárskou súťažou na základe kvality, a ktorý môže byť pre hospodársku súťaž osobitne obmedzujúci.

Zavádzajúca povaha vyhlásení predložených verejným orgánom sa musí posudzovať na základe objektívnych okolností, pričom zámernosť správania a zlý úmysel podniku v dominantnom postavení sa na účely zistenia zneužitia dominantného postavenia nevyžaduje. Okolnosť, že pojem zneužitie dominantného postavenia má objektívny obsah a jeho súčasťou nie je úmysel škodiť, však nevedie k záveru, že úmysel uchýliť sa praktikám, ktoré sú nezlučiteľné s hospodárskou súťažou na základe kvality, je v každom prípade irelevantný, hoci konštatovanie zneužitia by malo v prvom rade spočívať na objektívnom konštatovaní materiálneho uplatnenia predmetného správania.

Pokiaľ ide o druhé zneužitie, t. j. zrušenie registrácie farmaceutického výrobku, ktorého patentová ochrana sa končila, Všeobecný súd usúdil, že hoci existencia dominantného postavenia nezavaruje podnik nachádzajúci sa v takomto postavení práva chrániť svoje vlastné obchodné záujmy, ak sú ohrozené, nemal by využívať regulačné konania, aby zabránil alebo sťažil vstup konkurentov na trh, ak nie sú prítomné dôvody na ochranu legitímnych záujmov podniku zúčastňujúceho sa na hospodárskej súťaži na základe kvality alebo chýbajú objektívne dôvody. Ak podnik, hoci v dominantnom postavení, vypracuje stratégiu, ktorej cieľom je minimalizovať zníženie jeho predajov a byť schopný čeliť konkurencii generických prípravkov, takéto správanie je legitímne a je súčasťou bežnej hospodárskej súťaže, pokiaľ sa zamýšľané správanie neodchyľuje od postupov, ktoré sú súčasťou hospodárskej súťaže na základe kvality.

Po uplynutí doby na výlučné využívanie údajov týkajúcich sa výsledkov farmakologických, toxikologických a klinických testov nie je správanie smerujúce k tomu, aby sa výrobcom generických prípravkov zabránilo uplatniť ich právo na využívanie týchto informácií predložených na účely

uvedenia pôvodného výrobku na trh, nijako podložené legitímnou ochranou investície, ktorá by bola súčasťou hospodárskej súťaže na základe kvality. Okolnosť, že konkurenti dominantného podniku mohli získať registrácie prostredníctvom alternatívnych konaní, nepostačuje na to, aby správanie nebolo zneužitím, ktoré spočívalo v žiadosti o zrušenie registrácie, keďže mohlo prinajmenšom dočasne vylúčiť z trhu konkurenčných výrobcov generických prípravkov.

V rozsudku z 9. septembra 2010, *Tomra Systems a i./Komisia* (T-155/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd skúmal otázku, či Komisia na preukázanie vylúčenia konkurentov z trhu ako celku mala určiť mieru minimálnej rentability vyžadovanej na účely pôsobenia na relevantnom trhu a ďalej preskúmať, či podiel na trhu, ktorý nebolo možné ovládnuť (to znamená podiel dopytu viazaný predmetnými postupmi), bol dostatočne veľký na to, aby mohol mať účinok vylúčenia konkurentov. Všeobecný súd usúdil, že blokovanie podstatnej časti trhu dominantným podnikom nemôže byť odôvodnené preukázaním, že časť trhu, ktorú možno ovládnuť, je ešte dostatočná na to, aby uvoľnila miesto obmedzenému počtu konkurentov. Na jednej strane totiž zákazníci, ktorí sa nachádzajú v blokovanej časti trhu, musia mať možnosť využiť všetky stupne hospodárskej súťaže, ktoré sú možné na trhu, a konkurenti musia mať možnosť pôsobiť v hospodárskej súťaži na základe kvality na celom trhu a nie iba na jeho časti. Na druhej strane úlohou dominantného podniku nie je určiť, koľko konkurencieschopných konkurentov môže pôsobiť v hospodárskej súťaži, pokiaľ ide o časť dopytu, ktorú je možné ovládnuť.

4. Prínos v oblasti kontroly koncentrácií

a) Pojem napadnuteľný akt

Vec, ktorá viedla k uzneseniu z 2. septembra 2010, *Schemaventotto/Komisija* (T-58/09, zatiaľ neuverejnené v Zbierke), umožnila Všeobecnému súdu podať upresnenia týkajúce sa uplatňovania článku 21 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004¹⁴. V tejto súvislosti od zamýšľanej koncentrácie medzi spoločnosťami Abertis Infrastructures SA a Autostrade SpA, ktorú Komisia najprv schválila, uvedené spoločnosti ustúpili predovšetkým vzhľadom na ťažkosti spojené s vývojom právnej úpravy v Taliansku. Tieto spoločnosti boli predmetom predbežného preskúmania Komisie, ktorá dospela k záveru o porušení článku 21 nariadenia č. 139/2004. Vzhľadom na navrhované zmeny právnej úpravy však Komisia 13. augusta 2008 oznámila talianskym orgánom svoje rozhodnutie ukončiť konanie začaté podľa článku 21 nariadenia č. 139/2004. V liste zo 4. septembra 2008 informovala Komisia žalobkyňu o tomto rozhodnutí, ktoré je predmetom žaloby na Všeobecnom súde.

Všeobecný súd v tomto uznesení po prvé usúdil, že týmto listom Komisia len oznámila svoje rozhodnutie neuskutočniť konanie vo veci Abertis/Autostrade týkajúce sa prípadných porušení zistených počas predbežného preskúmania, ktoré nezohľadňovalo schválenie nových vnútroštátnych právnych predpisov.

Všeobecný súd po druhé skúmal, či je toto opatrenie napadnuteľným aktom, t. j. či má právne záväzné účinky, ktoré môžu ovplyvniť záujmy žalobkyne tým, že podstatným spôsobom zmenia jej právne postavenie. V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že konanie stanovené v článku 21 ods. 4 nariadenia č. 139/2004 je spojené s kontrolou konkrétnych koncentrácií, ktorú vykonáva Komisia v zmysle uvedeného nariadenia. Komisia je v dôsledku toho povinná prijať vo vzťahu k dotknutému členskému štátu rozhodnutie spočívajúce buď v uznaní predmetného záujmu vzhľadom na jeho zlučiteľnosť so všeobecnými zásadami a ostatnými ustanoveniami práva Únie, alebo

¹⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. EÚ L 24, s. 1; Mim. vyd. 08/003, s. 40).

v neuznaní tohto záujmu vzhľadom na jeho nezlučiteľnosť s týmito zásadami a ustanoveniami. Z dôvodu upustenia od navrhovanej koncentrácie už Komisia v danom prípade nemala právomoc na ukončenie konania, začatého podľa článku 21 ods. 4 uvedeného nariadenia, rozhodnutím o uznaní verejného záujmu chráneného predmetnými vnútroštátnymi opatreniami.

Tento záver nemôže byť spochybnený skutočnosťou, že konanie stanovené v článku 21 ods. 4 nariadenia č. 139/2004 nemá len objektívnu, ale aj subjektívnu úlohu, konkrétne chrániť záujmy dotknutých podnikov týkajúce sa návrhu zamýšľanej koncentrácie, v záujme zabezpečenia právnej istoty a rýchlosti konania stanoveného uvedeným nariadením, keďže subjektívna úloha upustením od koncentrácie odpadla.

Komisia preto nemala inú možnosť ako prijať formálne rozhodnutie o zastavení predmetného konania. Keďže toto rozhodnutie nemalo iné účinky, nemohlo predstavovať napadnuteľný akt.

Vo veci *Éditions Jacob/Komisia* (rozsudok z 13. septembra 2010, T-279/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Komisia vzniesla námietku neprípustnosti voči žalobe žalobkyne proti rozhodnutiu, ktorým bolo pod podmienkou následného prevodu aktív povolené spätné nadobudnutie spoločnosti Vivendi Universal Publishing SA spoločnosťou Lagardère SCA. Komisia usúdila, že skoršie rozhodnutie, ktorým začala hĺbkovú kontrolu návrhu koncentrácie, malo za následok, že predchádzajúce nadobudnutie cieľových aktív spoločnosťou Natexis Banques Populaires SA bolo implicitne, no nevyhnutne, kvalifikované ako nadobudnutie účasti v podniku na účely jej ďalšieho predaja. Napadnuté rozhodnutie bolo preto len čisto potvrdzujúcim rozhodnutím. Všeobecný súd odmietol výklad Komisie a pripomenul, že rozhodnutie o začatí fázy dôkladnej kontroly nie je aktom, ktorý možno napadnúť žalobou, ale prípravným opatrením, ktorého jediným cieľom je začatie postupu určeného na preukázanie skutočností, ktoré majú Komisii umožniť vysloviť sa formou konečného rozhodnutia k zlučiteľnosti koncentrácie so spoločným trhom. Dodáva, že jediným cieľom začatia fázy dôkladnej kontroly je predbežné konštatovanie existencie vážnych pochybností o zlučiteľnosti oznámenej koncentrácie.

b) Pojem koncentrácia

Vo veci *Aer Lingus Group/Komisia* (rozsudok zo 6. júla 2010, T-411/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), sa žalobkyňa, ktorá sa opierała o ustanovenia vnútroštátnej právnej úpravy, domáhala rozšírenia pojmu koncentrácia, ako ho stanovuje právo Únie, na prípady, keď z dôvodu nezískania kontroly prevzatie účasti jedného podniku na základnom imaní iného podniku ako také nepriznáva možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť tohto druhého podniku. Ryanair Holdings plc predložil verejnú ponuku na kúpu (VPK) všetkých akcií Aer Lingus Group plc, ale od svojho plánu musel upustiť z dôvodu rozhodnutia Komisie, že transakcia je nezlučiteľná so spoločným trhom. V nadväznosti na toto rozhodnutie sa však Aer Lingus Group obrátila na Komisiu, aby nariadila spoločnosti Ryanair Holdings zriecť sa okrem iného svojho menšinového podielu, ktorý už mala na jej základnom imaní. Keďže Komisia tento návrh zamietla, Aer Lingus Group podala žalobu proti tomuto rozhodnutiu.

Vo svojom rozsudku Všeobecný súd pripomenul, že právomoc nariadiť predaj všetkých akcií získaných podnikom v inom podniku existuje len na obnovenie stavu, aký bol pred uskutočnením koncentrácie. Bez získania kontroly, čiže bez uskutočnenia koncentrácie, nemá Komisia nijakú právomoc zrušiť uvedenú „koncentráciu“. Všeobecný súd upresnil, že účelom nariadenia č. 139/2004 nie je chrániť spoločnosti od rozdielných obchodných záujmov, ktoré rozdeľujú ich akcionárov, alebo odstrániť akúkoľvek neistotu pri schvaľovaní dôležitých rozhodnutí týmito akcionármi, lebo tento druh sporov patrí do právomoci vnútroštátnych súdov. Rovnako stotožniť sa s tým, že Komisia mohla nariadiť zrušenie investície do menšinového podielu v konkurenčnom podniku z jediného

dôvodu, že tento podiel za prítomnosti duopolu predstavuje z hospodárskeho hľadiska teoretické nebezpečenstvo alebo nevýhodnosť pre atraktivnosť akcií jedného podniku tvoriaceho tento duopol, by presahovalo právomoci, ktoré boli Komisii priznané na základe kontroly koncentrácií.

V už citovanej veci *Éditions Jacob/Komisia* spochybňovala žalobkyňa právnu kvalifikáciu nadobudnutia cieľových aktív *Natexis Banques Populaires* ako nadobudnutie účasti v podniku s cieľom jej ďalšieho predaja, na ktoré sa vzťahuje článok 3 ods. 5 písm. a) nariadenia (EHS) č. 4064/89¹⁵. Tvrdila, že táto transakcia nazvaná „dočasný prevod“ bola v skutočnosti koncentráciou v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) uvedeného nariadenia, lebo umožnila spoločnosti *Lagardère* nadobudnúť buď výlučnú kontrolu nad cieľovými aktívami prostredníctvom *Natexis Banques Populaires*, alebo spoločnú kontrolu spolu s *Natexis Banques Populaires*, a v dôsledku toho jej umožnila mať možnosť uplatňovať rozhodujúci vplyv na činnosti spojené s cieľovými aktívami.

Podľa Všeobecného súdu tvrdenia o výlučnej kontrole nemôžu obstáť. Z ustanovení zmluvy o prevode v skutočnosti vyplýva, že spoločnosť *Lagardère* nemala vlastnícke alebo užívacie práva k cieľovým aktívam predtým, ako Komisia prijala rozhodnutie o podmienenom povolení, ani práva, ktoré jej dávali možnosť uplatňovať rozhodujúci vplyv v orgánoch spoločností kontrolujúcich cieľové aktíva. Pokiaľ ide o spoločnú kontrolu, Všeobecný súd uvádza, že aj keby dočasný prevod cieľových aktív umožnil spoločnosti *Lagardère* vykonávať spoločne s *Natexis Banques Populaires* rozhodujúci vplyv na činnosti s nimi spojené do završenia dočasného prevodu, koncentrácia, ktorá by z toho vzišla, by v každom prípade predstavovala odlišnú koncentráciu, ako je tá, ktorú oznámila spoločnosť *Lagardère*. Pochybenie Komisie, ktoré by spočívalo v tom, že dočasný prevod cieľových aktív kvalifikovala ako „nadobudnutie účasti v podniku s cieľom jej ďalšieho predaja“ a nie ako nadobudnutie výlučnej alebo spoločnej kontroly, by v každom prípade nemalo nijaký vplyv na zákonnosť rozhodnutia, ktorým bola koncentrácia vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom pod podmienkou následného prevodu aktív, spätného nadobudnutia spoločnosti *Vivendi Universal Publishing* spoločnosťou *Lagardère*.

c) Nárast účinnosti – Overiteľnosť

V už citovanom rozsudku *Ryanair/Komisia* Všeobecný súd najprv poznamenal, že Komisia usúdila, že tak z nariadenia č. 139/2004, ako aj z jej usmernení na posudzovanie horizontálnych fúzií¹⁶ vyplýva, že na to, aby sa mohli vyvážiť negatívne účinky koncentrácie na spotrebiteľov, musí byť nárast efektívnosti, ktorý z nej vyplýva, preukázateľný, spôsobilý zabezpečiť výhodu spotrebiteľom a taký, ktorý nemožno v rovnakej miere získať prostriedkami s menším protisúťažným účinkom ako posudzovaná koncentrácia. Pokiaľ ide o prvú podmienku, Všeobecný súd zdôrazňuje, že na rozdiel od toho, čo uviedla Komisia v napadnutom rozhodnutí, v súlade s usmerneniami podmienka týkajúca sa preukázateľnosti nárastu efektívnosti nevyžaduje, aby oznamovateľ koncentrácie predložil údaje, ktoré môže nezávisle overiť tretia osoba, alebo dokumenty z obdobia pred koncentráciou, ktoré umožňujú objektívne a nezávisle posúdiť rozsah nárastu efektívnosti vyvolaného nadobudnutím. Komisia teda nemohla odmietnuť údaje uvádzané spoločnosťou *Ryanair Holdings* v tejto súvislosti. Všeobecný súd dodáva, že obchodný život zakaždým neumožňuje, aby boli takéto dokumenty predložené v primeranom čase, a dokumenty, ktoré použil podnik pri VPK bez ohľadu na to, či pochádzajú z tohto podniku, alebo od jeho poradcov, môžu mať v dôsledku svojej povahy určitý význam pri podložení obsahu tvrdení o náraste efektívnosti.

¹⁵ Nariadenie Rady (EHS) č. 4064/89 z 21. decembra 1989 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. ES L 395, s. 1; korigendum v Ú. v. ES L 257, 1990, s. 13; Mim. vyd. 08/001, s. 31).

¹⁶ Usmernenia na posudzovanie horizontálnych fúzií podľa nariadenia Rady o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. EÚ C 31, 2004, s. 5; Mim. vyd. 08/003, s. 10).

d) Závazky

Splnomocnený zástupca

Vo veci *Éditions Jacob/Komisia* (rozsudok z 13. septembra 2010, T-452/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd posudzoval zákonnosť rozhodnutia týkajúceho sa schválenia *Wendel Investissement SA* ako nadobúdateľa prevedených aktív v súlade s rozhodnutím Komisie zo 7. januára 2004, ktoré pod podmienkou následného prevodu aktív schválilo spätné nadobudnutie spoločnosti *Vivendi Universal Publishing* spoločnosťou *Lagardère*. Jeden z predložených žalobných dôvodov bol založený na tom, že schválenie *Wendel Investissement* vychádzalo zo správy vypracovanej mandatórom, ktorý nebol nezávislý. V tejto súvislosti Všeobecný súd jednak uviedol, že mandatár bol vymenovaný počas obdobia, v ktorom bol členom riadiaceho orgánu spoločnosti vlastniacej cieľové aktíva, a jednak to, že svoje funkcie vykonával skutočne súčasne s funkciami člena riadiaceho orgánu tejto spoločnosti. Preto sa nachádzal vo vzťahu závislosti od spoločnosti vzbudzujúcom pochybnosť o neutralite, ktorú mal v rámci výkonu funkcie mandatára preukázať. Keďže vypracoval správu, ktorá hodnotila ponuku spoločnosti *Wendel Investissement* na odkúpenie spätne prevádzaných aktív a ktorá mala určujúci vplyv na rozhodnutie o schválení prijaté Komisiou, Všeobecný súd usúdil, že konštatovaná nezákonnosť odôvodňuje zrušenie rozhodnutia o schválení *Wendel Investissement* ako nadobúdateľa.

Štátna pomoc

Spory týkajúce sa štátnej pomoci tvorili v roku 2010 významnú časť činnosti Všeobecného súdu, v rámci ktorej bolo rozhodnutých 50 vecí. Tieto rozhodnutia sa dajú predstaviť len v krátkosti, pokiaľ ide po prvé o otázky prípustnosti, po druhé o otázky hmotnoprávných predpisov a po tretie o procesné otázky.

1. Prípustnosť

Judikatúra z tohto roka prináša spresnenia týkajúce sa spôsobilosti konať, pokiaľ ide o žaloby smerujúce k spochybneniu rozhodnutia Komisie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom.

Po prvé vo veci *TF1/Komisia* (rozsudok z 13. septembra 2010, T-193/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke) sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia Komisie o opatreniach na podporu kinematografie a audiovizuálnej tvorby vo Francúzsku, ktorými sa Komisia rozhodla nevzniesť námietky voči predmetným opatreniam v nadväznosti na ukončenie fázy predbežného preskúmania podľa článku 88 ods. 3 ES.

Na základe tvrdenia, že napadnuté rozhodnutie je formálne určené Francúzskej republike, Komisia spochybnila prípustnosť žaloby podanej žalobkyňou, pričom dospela k záveru, že žalobkyňa nie je rozhodnutím osobne dotknutá.

Všeobecný súd pripomína, že fáza predbežného preskúmania slúži len na to, aby si Komisia mohla urobiť prvý názor o čiastočnej alebo úplnej zlučiteľnosti pomoci. Len vo fáze zisťovania v zmysle článku 88 ods. 2 ES má Komisia povinnosť poskytnúť účastníkom možnosť predložiť svoje pripomienky. Ďalej, ak Komisia bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania konštatovala, že pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom, osoby, v ktorých prospech je táto procesná záruka stanovená, najmä podniky konkurujúce príjmom tejto pomoci, sú oprávnené podať žalobu smerujúcu k zachovaniu ich procesných práv. Ak však žalobca spochybňuje dôvodnosť rozhodnutia, ktorým

bola posúdená táto pomoc ako taká, samotná skutočnosť, že sa môže považovať za dotknutú osobu v zmysle článku 88 ods. 2 ES, nemôže stačiť na uznanie prípustnosti žaloby.

V danom prípade Všeobecný súd najprv skúmal povahu žalobných dôvodov žalobkyne, predtým ako dospel k záveru, že žiadny z týchto dôvodov zrušenia nesmeruje ku konštatovaniu existencie vážnych ťažkostí vyvolaných predmetnými opatreniami na podporu z hľadiska ich kvalifikácie ako štátnej pomoci alebo ich zlučiteľnosti so spoločným trhom, čo sú ťažkosti, ktoré by Komisiu vystavili povinnosti začať formálne konanie. Žalobkyňa nespochybňovala odmietnutie Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania uvedené v článku 88 ods. 2 ES a nedovoľovala sa porušenia procesných práv vyplývajúcich z tohto ustanovenia, ale chcela iba dosiahnuť zrušenie rozhodnutia vo veci, ako potvrdila na pojednávaní v odpovedi na otázku Všeobecného súdu.

Za týchto podmienok sa žaloba netýkala zachovania procesných práv žalobkyne, ktorá teda musela preukázať, že má osobitné postavenie v zmysle judikatúry vychádzajúcej z rozsudku Súdneho dvora Plaumann/Komisia¹⁷, najmä preto, lebo jej postavenie na trhu bolo opatreniami, ktoré sú predmetom rozhodnutia, podstatne ovplyvnené, takže ovplyvnenie jej konkurenčného postavenia sa musí skúmať vzhľadom na príjemcov pomoci z predmetných opatrení pomoci, t. j. hospodárskych subjektov, ktorých činnosťou je produkcia v oblasti kinematografie a audiovizuálnej oblasti. Keďže v danom prípade percento povinnej investície určené z obratu bolo pre všetkých konkurentov rovnaké, skutočnosť, že vzhľadom na vyšší obrat povinnosti investovania žalobkyne presahovali výdavky jej konkurentov, nemala za následok vznik osobitného postavenia žalobkyne a v dôsledku toho ju neindividualizovala podobne ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené v zmysle judikatúry Plaumann/Komisia.

Po druhé v rozsudku z 13. septembra 2010, Grécko a i./Komisia (T-415/05, T-416/05 a T-423/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd rozhodol, že pokiaľ je žalobkyniam priznaný aj po ich vstupe do likvidácie právny záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia, vedľajšiemu účastníkovi zostáva s tým spojený záujem vstúpiť do konania na podporu Komisie s cieľom obrany zákonnosti tohto rozhodnutia, hoci len na účel podania návrhov na náhradu škody, po ktorých by mohli prípadne nasledovať žaloby založené na protiprávnom poskytnutí pomoci, ktoré mu spôsobili škodu.

Nakoniec po tretie v rozsudku zo 16. decembra 2010, Holandsko a NOS/Komisia (T-231/06 a T-237/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd pripomenul, že správne konanie vo veci štátnej pomoci sa vedie len proti dotknutému členskému štátu. Podniky ako príjemcovia pomoci sú v tomto konaní považované iba za dotknuté osoby. Z toho vyplýva, že takéto dotknuté osoby sa nemôžu dovoliavať práva na obranu priznaného osobám, voči ktorým sa vedie konanie, pričom majú len právo zúčastniť sa na správnom konaní v primeranom rozsahu so zreteľom na okolnosti prejednávanej veci.

2. Hmotnoprávne pravidlá

a) Individuálna pomoc poskytnutá na základe všeobecnej schémy pomoci schválenej Komisiou

V rozsudku z 3. marca 2010, Freistaat Sachsen a i./Komisia (T-102/07 a T-120/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd usúdil, že ak je Komisia konfrontovaná s individuálnou pomocou, o ktorej sa tvrdí, že bola uskutočnená podľa vopred schválenej schémy, nemôže ju na začiatku skúmať priamo vo vzťahu k Zmluve ES. Pred začatím akéhokoľvek konania musí byť najprv preskúmané,

¹⁷ Rozsudok z 15. júla 1963, 25/62, Zb. s. 197, 223.

či sa na pomoc vzťahuje všeobecná schéma a či zodpovedá podmienkam uloženým v rozhodnutí o jej schválení. Ak by tak Komisia nepostupovala, mohla by pri skúmaní každej individuálnej pomoci znovu prehodnotiť svoje rozhodnutie o schéme schválenej pomoci, ktoré predpokladá predchádzajúce preskúmanie s ohľadom na článok 87 ES. Pomoc, ktorá je založená na presnom a predvídateľnom uplatnení podmienok stanovených v rozhodnutí o schválení všeobecnej schémy, sa teda považuje za existujúcu pomoc a netreba ju oznamovať Komisii ani skúmať s ohľadom na článok 87 ES.

Všeobecný súd rovnako upresnil, že rozhodovanie Komisie o súlade pomoci s predmetnou schémou patrí do rámca výkonu jej povinnosti dohliadať na uplatňovanie článkov 87 ES a 88 ES. Preto preskúmanie súladu pomoci s touto schémou zo strany Komisie nepredstavuje iniciatívu prekračujúcu rámec jej právomocí. Vzhľadom na to posúdenie zo strany Komisie nemôže byť obmedzené posúdením vnútroštátnych orgánov, ktoré poskytli pomoc.

b) Poskytnutie hospodárskej výhody

V rozsudku z 21. mája 2010, Francúzsko a i./Komisia (T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd usúdil, že verejné vyhlásenia vnútroštátnych orgánov spôsobili značnú výhodu v prospech podniku, lebo umožnili získať dôveru zo strany finančných trhov. Rovnako umožnili, uľahčili a zlacnili prístup podniku k novým úverom potrebným na refinancovanie jeho dlhov s krátkou dobou splatnosti a tiež prispeli k stabilizácii jeho veľmi slabej finančnej situácie. Tieto vyhlásenia mali rozhodujúci vplyv na reakciu ratingových agentúr. Každý kladný vplyv na hodnotenie podniku len vďaka verejným vyhláseniam, ktoré môžu vytvoriť alebo posilniť dôveru investorov, má preto priamy dopad na výšku nákladov, ktoré musí tento podnik znášať, aby sa mohol na kapitálových trhoch refinancovať.

Všeobecný súd rovnako upresnil, že požiadavka spojitosti medzi zistenou výhodou a záväzkom poskytnutia štátnych zdrojov v zásade vyžaduje, aby uvedená výhoda úzko súvisela so zodpovedajúcim záväzkom zaťažujúcim štátny rozpočet alebo na základe právne záväzných záväzkov, ktoré prijal štát, s vytvorením dostatočne konkrétneho ekonomického rizika pre tento rozpočet. Aby bolo možné vyhlásenia stotožniť so štátnou zárukou alebo vykladať ako vyjadrenie neodvolateľného záväzku poskytnúť presnú finančnú pomoc, ako je splatenie krátkodobého dlhu, musia obsahovať presný, nepodmienený a neodvolateľný záväzok poskytnúť štátne prostriedky a výslovne spresniť buď presnú výšku investície, alebo konkrétne dlhy, na ktoré sa poskytuje záruka, alebo prinajmenšom predbežne stanovený finančný rámec, ako je úverová linka v určitej výške, ako aj podmienky poskytnutia plánovanej pomoci. Samotná skutočnosť, že členský štát sa za týchto okolností odvolával na svoju dobrú povesť na finančných trhoch, však nestačí na preukázanie toho, že jeho prostriedky boli vystavené riziku, ktoré možno považovať za základ prevodu štátnych prostriedkov v zmysle článku 87 ods. 1 ES, ktorý by mal dostatočnú spojitosť s výhodou priznanou jeho vyhláseniami.

V rozsudku z 15. júna 2010, Mediaset/Komisia (T-177/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd pripomenul, že judikatúra pripustila, že výhoda priamo poskytnutá niektorým fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré nie sú nevyhnutne podnikmi, môže predstavovať nepriamu výhodu a tým štátnu pomoc pre ostatné fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú podnikmi. Rovnako musí byť zamietnutá téza, podľa ktorej príspevok poskytnutý spotrebiteľom nemôže byť kvalifikovaný ako štátna pomoc v prospech podnikateľov dodávajúcich spotrebné tovary alebo služby.

c) Služby všeobecného hospodárskeho záujmu

V rozsudku z 1. júla 2010, M6 a TF1/Komisia (T-568/08 a T-573/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd usúdil, že stanovisko, podľa ktorého je dodržanie štvrtej z podmienok stanovených v bodoch 88 až 93 rozsudku Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg¹⁸, predpokladom udelenia výnimky stanovenej v článku 86 ods. 2 ES, vychádza zo zámeny podmienok stanovujúcich kvalifikáciu štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 ES s podmienkami používanými na hodnotenie zlučiteľnosti pomoci podľa článku 86 ods. 2 ES. Jediným a výlučným účelom podmienok už citovaného rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg je kvalifikácia predmetného opatrenia za štátnu pomoc, aby bolo možné určiť, či existuje povinnosť oznámiť toto opatrenie Komisii za predpokladu novej pomoci, alebo v prípade existujúcej pomoci povinnosť spolupráce s touto inštitúciou.

Všeobecný súd rovnako uviedol, že otázka, či by podnik poverený poskytovaním vysielania ako služby všeobecného hospodárskeho záujmu mohol plniť svoje záväzky vyplývajúce zo služby vo verejnom záujme pri nižších nákladoch, je pre posúdenie zlučiteľnosti štátneho financovania tejto služby z hľadiska predpisov Spoločenstva v tejto oblasti irelevantná. Cieľom článku 86 ods. 2 ES pri posúdení proporcionality pomoci je zabrániť tomu, aby operátor poverený poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu získal financovanie presahujúce čisté náklady na službu vo verejnom záujme.

V už citovanom rozsudku Holandsko a NOS/Komisia Všeobecný súd upresnil, že členské štáty disponujú širokou mierou voľnej úvahy pri definovaní toho, čo pokladajú za služby všeobecného hospodárskeho záujmu. Komisia preto môže definovanie takejto služby členským štátom spochybniť iba v prípade zjavného pochybenia. Čo sa týka definície služieb vo verejnom záujme v odvetví vysielania, hoci je pravda, že Komisii neprislúcha rozhodovať, či sa nejaký program má vysielat ako služba všeobecného hospodárskeho záujmu, ani spochybniť povahu alebo kvalitu daného produktu, musí mať ako strážkyňa Zmluvy možnosť v prípade zjavného pochybenia zasiahnuť.

d) Kritérium súkromného investora v trhovom hospodárstve

V rozsudku z 3. marca 2010, Bundesverband deutscher Banken/Komisia (T-163/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd odmietol tvrdenie, že intelektuálny postup spočívajúci v prevereaní, či transakcia prebehla za normálnych podmienok trhového hospodárstva, sa musí nevyhnutne vykonať tak, že sa odkáže na samotného investora alebo iba na podnik príjemcu investície, hoci interakcia medzi rôznymi hospodárskymi prvkami je práve to, čo je typické pre trhovú ekonomiku. Komisia tak môže skúmať otázku, či si podnik mohol zabezpečiť od iných investorov prostriedky prinášajúce mu rovnaké výhody, a prípadne za akých podmienok. Okrem toho tento postup si nevyžaduje ani úplne odhliadnuť od obmedzení spojených s povahou prevádzaného majetku.

Všeobecný súd okrem toho usúdil, že skutočnosť, že jeden z aspektov transakcie implikuje zvýšenie rizika vzniknutého investorovi, odôvodňuje zvýšenie odmeny, iba ak uvedený aspekt obsahuje výhodu pre banku alebo ak tá nemôže odmietnuť navrhnuté prostriedky. Na druhej strane, ak zvýšenie rizika pre investora vyplýva z rozhodnutia, ktoré prijal z dôvodov jemu vlastných bez toho, aby bol ovplyvnený želaniami alebo potrebami banky, uvedená banka mu odmietne zaplatiť zvýšenie odmeny a zabezpečiť si prostriedky od iných investorov.

¹⁸ C-280/00, Zb. s. I-7747.

V už citovanom rozsudku Grécko a i./Komisia Všeobecný súd po pripomenutí, že z článku 87 ods. 1 ES vyplýva, že pojem pomoc je objektívnym pojmom a závisí od jedinej otázky, a to či opatrenie štátu priznáva príjemcovi hospodársku výhodu, ktorú by za bežných trhových podmienok nezískal, rozhodol, že skutočnosť, že operácia je pre orgány verejnej moci poskytujúce pomoc rozumná, ich nezbavuje povinnosti uplatniť kritérium súkromného investora.

e) Povinnosť vymáhania pomoci

V už citovanom rozsudku Grécko a i./Komisia Všeobecný súd posudzoval otázku vymáhania pomoci v prípade hospodárskej kontinuity medzi dvomi spoločnosťami. V prípade takejto kontinuity možno nástupnícku spoločnosť považovať za skutočného príjemcu pomoci podporujúcej predmetné odvetvie, ktorá bola poskytnutá pôvodnej spoločnosti predtým, ako boli jej činnosti prevzaté nástupníckou spoločnosťou. Naopak, ak v prípade rozdelenia neexistuje hospodárska jednota medzi dvomi spoločnosťami, po rozdelení nemožno poskytnutú pomoc vymáhať od nástupníckej spoločnosti len z toho dôvodu, že tento podnik z nej mal nepriamu výhodu. Táto okolnosť sama osebe neumožňuje, aby sa nástupnícka spoločnosť považovala za skutočného príjemcu pomoci poskytnutej pôvodnej spoločnosti.

Pokiaľ ide o rozdelenie povinnosti vrátiť pomoc medzi príjemcov pomoci, Všeobecný súd pripomenul, že Komisia nie je v rozhodnutí konštatujúcim nezlučiteľnosť pomoci a ukladajúcim jej vrátenie povinná presne určiť, v akej miere mal každý z príjemcov pomoci prospech zo sumy predmetnej pomoci. V súlade s článkom 10 ES prislúcha dotknutému členskému štátu, aby v spolupráci s Komisiou určil sumu, ktorú pri vymáhaní pomoci musí vrátiť každý z týchto príjemcov.

Okrem toho kritériá stanovené judikatúrou na určenie skutočného príjemcu pomoci majú objektívnu povahu. Existenciu hospodárskej kontinuity možno určiť na základe rôznych objektívnych okolností, ako je nezaplatenie ceny za prevádzaný majetok v súlade s trhovými podmienkami, alebo objektívna okolnosť, že cieľom prevodu je vyhnúť sa povinnosti vrátiť spornú pomoc.

Konštatovanie existencie hospodárskej kontinuity medzi dvomi podnikmi neumožňuje predpokladať, že vzhľadom na pretrvávanie hospodárskych ťažkostí týchto dvoch spoločností po rozdelení predstavujú nové opatrenia v prospech nástupníckej spoločnosti, skúmané v napadnutom rozhodnutí, logické pokračovanie predchádzajúcej pomoci a z toho dôvodu rovnako patria do kategórie štátnej pomoci. Súdu Únie v každom prípade prislúcha, aby preveril, či vzhľadom na podstatné okolnosti možno tieto opatrenia rozumne oddeliť od predchádzajúcej štátnej pomoci.

3. Procesné pravidlá

a) Konanie vo veci formálneho zisťovania

V rozsudku z 3. marca 2010, Bundesverband deutscher Banken/Komisia (T-36/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd konštatoval, že otázku, či Komisia nesprávne uplatnila kritérium súkromného investora, nemožno zamieňať s otázkou existencie vážnych ťažkostí, ktoré vyžadujú začatie konania vo veci formálneho zisťovania. Okrem iného skutočnosť, že Komisia neodpovedala na určité výhrady vznesené žalobkyňou v rámci paralelného konania, neznamena, žeby sa nemohla vyjadriť k spornej pomoci na základe informácií, ktorými disponovala, a žeby bola z toho dôvodu povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania, aby doplnila svoje vyšetrovanie. Keďže Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania týkajúce sa obdobných operácií a pri tejto príležitosti sa prejednávala dôležitosť určitých vlastností, ktoré sú spoločné pre všetky operácie, možno usudzovať, že Komisia mala k dispozícii informácie, ktoré jej umožňovali posúdenie relevantnosti uvedených vlastností.

b) Povinnosť odôvodnenia

V už citovanom rozsudku Freistaat Sachsen a i./Komisia Všeobecný súd z dôvodu nedostatočného odôvodnenia zrušil rozhodnutie Komisie o existencii štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom, ktoré vo svojom výpočte sumy pomoci podnikom v ťažkostiach neobsahovalo nijakú zmienku o praxi na finančných trhoch týkajúcej sa kumulácie rizík (podnik v ťažkostiach, chýbajúce záruky atď.), keďže vzťah medzi zvýšením uplatneným Komisiou a osobitným postavením predmetných spoločností sa nezdal byť jasný a voľba uplatneného zvýšenia bola náhodná, alebo sa takou prinajmenšom zdala, pričom oznámenie Komisie o spôsobe stanovenia referenčnej a diskontnej sadzby¹⁹ neobsahovalo nijakú zmienku o uvedenej kumulácii rizík. Komisia mala vysvetliť uplatnenie dodatočných prirážok, ako aj ich výšku na základe analýzy trhových praktík tak, aby žalobcom umožnila v prejednávanej veci napadnúť vhodnú povahu týchto zvýšení a Všeobecnému súdu preskúmať ich zákonnosť.

Okrem toho v už citovanom rozsudku Mediaset/Komisia Všeobecný súd upresnil, že povinnosť odôvodnenia uplatnená na posúdenie opatrenia pomoci vyžaduje, aby sa uviedli dôvody, pre ktoré Komisia usúdila, že dotknuté opatrenie patrí do pôsobnosti článku 87 ods. 1 ES. Pokiaľ ide o existenciu narušenia hospodárskej súťaže na spoločnom trhu, Komisia je povinná uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia aspoň okolnosti, za ktorých sa pomoc poskytla, pokiaľ umožňujú preukázať, že pomoc by mohla mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi a narúšala by alebo by mohla narúšať hospodársku súťaž, nie je však povinná uskutočniť hospodársku analýzu skutočnej situácie na dotknutých trhoch, trhových podielov podnikov príjemcov pomoci, situácie konkurenčných podnikov a obchodu medzi členskými štátmi. Okrem toho v prípade protiprávne poskytnutej pomoci nie je Komisia povinná preukázať skutočný účinok tejto pomoci na hospodársku súťaž a na obchod medzi členskými štátmi. V opačnom prípade by táto požiadavka viedla k podpore členských štátov, ktoré vyplácajú nezákonnú pomoc, na úkor tých, ktoré pomoc oznamujú ešte v štádiu plánu pomoci. Konkrétne, postačuje, že Komisia preukáže, že posudzovaná pomoc môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a narušiť alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže bez toho, aby bolo potrebné vymedziť relevantný trh.

Ochranná známka Spoločenstva

Rozhodnutia týkajúce sa uplatnenia nariadení (ES) č. 40/94²⁰ a 207/2009²¹ predstavujú aj v roku 2010 dôležitú časť vecí, o ktorých rozhodoval Všeobecný súd (180 vecí, teda 34 % z celkového počtu rozhodnutých vecí v roku 2010).

1. Absolútne dôvody zamietnutia

Článok 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 40/94 a nariadenia č. 207/2009 zakazuje zápis označení, ktoré nemajú rozlišovaciu spôsobilosť, ako ochrannej známky Spoločenstva, pričom rozlišovacia spôsobilosť sa musí posudzovať vo vzťahu k tovarom alebo službám, pre ktoré sa zápis požadoval, a vo vzťahu k jej vnímaniu príslušnou skupinou verejnosti.

¹⁹ Oznámenie Komisie 97/C 273/03 o spôsobe stanovenia referenčných a diskontných sadzieb (Ú. v. ES C 273, 1997, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 146).

²⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke spoločenstva (Ú. v. ES L 11, 1994, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 146).

²¹ Nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochrannej známke Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 78, s. 1), ktoré nahradilo nariadenie č. 40/94.

V rozsudku z 15. júna 2010, X Technology Swiss/ÚHVT (Oranžové sfarbenie špičky ponožky) (T-547/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd zamietol žalobu proti rozhodnutiu odvolacieho senátu Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) (ÚHVT), podľa ktorého oranžové sfarbenie vo forme čiapočky pokrývajúcej špičku pančuchového tovaru je pre priemerného spotrebiteľa označením bez rozlišovacej spôsobilosti. Po prvé Všeobecný súd rozhodol, že odvolací senát sa nedopustil pochybenia, keď na prihlasovanú ochrannú známku, ktorú žalobkyňa kvalifikovala ako „pozičnú ochrannú známku“, uplatnil judikatúru týkajúcu sa trojrozmerných ochranných známok. Všeobecný súd totiž spresnil, že kvalifikácia „pozičnej ochrannej známky“ ako obrazovej alebo trojrozmernej ochrannej známky alebo ako osobitnej kategórie ochranných známok nie je relevantná pri posúdení jej rozlišovacej spôsobilosti, pričom skutočnosť, že označenie sa zhoduje so vzhľadom označeného výrobku, je rozhodujúca pre uplatnenie tejto judikatúry. Po druhé Všeobecný súd rozhodol, že ak označenie nie je spôsobilé označovať obchodný pôvod výrobkov, nemôže byť zapísané ako ochranná známka aj napriek tomu, že sa vzťahuje na výrobky, ktoré podliehajú módnym trendom, a že z tohto dôvodu v dotknutom priemyselnom odvetví existuje alebo sa neustále tvorí množstvo podobných označení. Napokon Všeobecný súd objasnil skutočnosť, že nebezpečenstvo, že určitý prvok vzhľadu výrobku alebo služby bude konkurent napodobňovať, nemá vplyv na výklad článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 40/94, pretože hospodársky subjekt, ktorý v obchodnom styku používa označenie, ktoré nespĺňa podmienku stanovenú týmto ustanovením, by prípadne mohol preukázať, že toto označenie nadobudlo rozlišovaciu spôsobilosť používaním v zmysle článku 7 ods. 3 nariadenia č. 40/94, alebo využiť iné právne prostriedky, ktoré má prípadne k dispozícii, napríklad právo súvisiace s dizajnom alebo žalobu založenú na nekalej súťaži.

Navyše v rozsudkoch z 12. novembra 2010, Deutsche Bahn/ÚHVT (Vodorovná kombinácia šedej a červenej farby) (T-404/09, neuverejnený v Zbierke), a Deutsche Bahn/ÚHVT (Zvislá kombinácia šedej a červenej farby) (T-405/09, neuverejnený v Zbierke), sa Všeobecný súd zaoberal otázkou rozlišovacej spôsobilosti kombinácie farieb. Všeobecný súd v týchto dvoch rozsudkoch potvrdil reštriktívny prístup k prihláškam kombinácií farieb ako ochranných známok a konštatoval, že kombinácia farieb nepredstavuje pre príslušnú skupinu verejnosti vnímateľný odklon vo vzťahu k farbám, ktoré sa bežne používajú v prípade uvedených služieb, a nemá preto rozlišovaciu spôsobilosť.

2. Relatívne dôvody zamietnutia

V rozsudku z 22. júna 2010, Montero Padilla/ÚHVT – Padilla Requena (JOSE PADILLA) (T-255/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd spresnil dôvody, na ktorých sa môžu zakladať námietky. Žalobkyňa sa v podstate domáhala, aby Všeobecný súd preskúmal zákonnosť rozhodnutia odvolacieho senátu ÚHVT z hľadiska článku 9 nariadenia č. 40/94 týkajúceho sa práva poskytnutého ochrannou známkou Spoločenstva. Všeobecný súd spresňuje, že dôvody, na ktorých sa môžu zakladať námietky, ktoré sú uvedené v článku 42 ods. 1 nariadenia č. 40/94, sú len relatívnymi dôvodmi zamietnutia podľa článku 8 toho istého nariadenia, pretože článok 9 tohto nariadenia vymedzuje rozsah práva poskytnutého ochrannou známkou Spoločenstva, čiže účinky jej zápisu, ale netýka sa podmienok zápisu. Článok 9 nariadenia č. 40/94 preto nie je súčasťou právneho rámca, ktorý ÚHVT musí vziať do úvahy pri posudzovaní prihlášky alebo námietky. Okrem toho sa Všeobecný súd domnieva, že zo znenia článku 8 ods. 5 nariadenia č. 40/94, ktorý používa formuláciu „pre ktoré je skoršia ochranná známka zapísaná“, vyplýva, že toto ustanovenie sa uplatní na skoršie ochranné známky v zmysle článku 8 ods. 2 toho istého nariadenia iba vtedy, ak sú tieto známky zapísané. Preto článok 8 ods. 5 nariadenia č. 40/94 chráni, pokiaľ ide o výrobky alebo služby, ktoré nie sú podobné, iba všeobecne známe ochranné známky v zmysle článku 6a Parížskeho dohovoru²²,

²² Parížsky dohovor o ochrane priemyselného vlastníctva z 20. marca 1883 v zmenenom a doplnenom znení.

pre ktoré je predložený dôkaz o zápise. Napokon Všeobecný súd spresnil, že autorské práva nie sú „označením používaným v obchodnom styku“ v zmysle článku 8 ods. 4 nariadenia č. 40/94, ako to vyplýva zo štruktúry článku 52 tohto nariadenia. Toto ustanovenie vo svojom odseku 1 písm. c) stanovuje, že ochranná známka Spoločenstva sa vyhlási za neplatnú, ak existuje skoršie právo, ako je uvedené v článku 8 ods. 4 nariadenia č. 40/94, a podmienky stanovené v danom odseku sú splnené. Odsek 2 písm. c) toho istého článku stanovuje, že ochranná známka Spoločenstva sa taktiež vyhlási za neplatnú, ak jej používanie môže byť zakázané na základe „iného“ skoršieho práva, a to najmä autorského práva. Z toho vyplýva, že autorské právo nie je súčasťou skorších práv uvedených v článku 8 ods. 4 nariadenia č. 40/94.

3. Vzťah medzi absolútnymi a relatívnymi dôvodmi zamietnutia

V už citovanom rozsudku JOSE PADILLA Všeobecný súd zdôraznil, že zo znenia článku 42 ods. 1 nariadenia č. 40/94, ako aj zo štruktúry toho istého článku a článku 43 tohto nariadenia vyplýva, že absolútne dôvody zamietnutia uvedené v článku 7 tohto nariadenia sa nemajú skúmať ako súčasť námietkového konania. Dôvody, na ktorých sa môžu zakladať námietky, ktoré sú uvedené v bode 42 ods. 1 nariadenia č. 40/94, sú totiž len relatívnymi dôvodmi zamietnutia podľa článku 8 tohto istého nariadenia.

4. Procesné otázky

V rozsudku z 28. apríla 2010, Claro/ÚHVT – Telefónica (Claro) (T-225/09, neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd zamietol žalobu proti rozhodnutiu odvolacieho senátu ÚHVT, v ktorom tento odvolací senát posúdil odvolanie ako neprípustné z dôvodu, že v lehote stanovenej v článku 59 nariadenia č. 40/94 nebolo podané žiadne vyjadrenie uvádzajúce dôvody. Žalobkyňa poukázala na zbytočnosť predloženia vyjadrenia jednak z dôvodu skutočnosti, že v celom rozsahu spochybnila rozhodnutie námietkového oddelenia, ktoré vyhoveló námietke na základe relatívneho dôvodu zamietnutia uvedeného v článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 40/94, a takisto z dôvodu funkčnej kontinuity medzi jednotlivými oddeleniami ÚHVT, ktoré sú povinné odôvodniť svoje rozhodnutia tak, že odkážu na konanie na nižšom stupni. Všeobecný súd spresňuje, že podanie vyjadrenia uvádzajúceho dôvody odvolania nebolo vôbec zbytočné, pretože je na účastníkovi konania, ktorý podal odvolanie na odvolací senát, aby uviedol dôvody, ktoré sú jeho základom. Naopak, odvolací senát nemá povinnosť určiť prostredníctvom dedukcie dôvody, ktoré sú základom odvolania, o ktorom rozhoduje. Okrem toho, pokiaľ ide o funkčnú kontinuitu, Všeobecný súd opätovne uplatnil zásady stanovené Súdnym dvorom v rozsudku z 13. marca 2007, ÚHVT/Kaul²³, pričom upresnil, že z článku 62 ods. 1 nariadenia č. 40/94 vyplýva, že účinkom podania odvolania je, že odvolací senát je povolaný pristúpiť k novému úplnému preskúmaniu tak právneho, ako aj skutkového základu námietok. Predpokladom takého preskúmania je však prípustnosť odvolania podaného na odvolací senát, pretože ak by bolo neprípustné, odvolací senát má povinnosť zamietnuť ho bez toho, aby sa zaoberal jeho skutkovým základom.

Následne v rozsudku zo 16. júna 2010, Kureha/ÚHVT – Sanofi-Aventis (KREMEZIN) (T-487/08, neuverejnený v Zbierke), sa Všeobecný súd vyjadril k dôkaznej hodnote publikácie Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO), ktorá bola predložená oneskorene na účely preukázania existencie skoršej ochrannej známky. Všeobecný súd rozhodol, že žiadne ustanovenie nariadenia č. 40/94 a nariadenia (ES) č. 2868/95²⁴ nebráni tomu, aby sa útvary ÚHVT domnievali,

²³ C-29/05 P, Zb. s. I-2213.

²⁴ Nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95 z 13. decembra 1995, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 o ochrannej známke spoločenstva (Ú. v. ES L 303, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 189).

že publikácia WIPO o medzinárodnom zápise vyhovuje požiadavkám stanoveným v pravidle 19 ods. 2 nariadenia č. 2868/95. Z tohto dôvodu prípadné spochybnenie dôkaznej hodnoty publikácie WIPO o medzinárodnom zápise sa riadi pravidlom 20 ods. 2 a 4 nariadenia č. 2868/95, pretože tieto dve ustanovenia upravujú pravidlá výmeny pripomienok a dôkazov medzi účastníkmi konania prostredníctvom ÚHVT, zatiaľ čo pravidlo 19 toho istého nariadenia sa týka len komunikácie medzi ÚHVT a namietajúcou stranou. Okrem toho sa Všeobecný súd domnieva, že zo znenia uplatniteľných ustanovení nariadenia č. 40/94 v spojení s nariadením č. 2868/95 vyplýva, že v rámci uplatnenia pravidla 20 nariadenia č. 2868/95 môže ÚHVT na jednej strane vyzvať účastníkov konania, aby predkladali pripomienky, tak často, ako to považuje za potrebné, a na druhej strane zohľadniť, ak to považuje za vhodné, dôkazy, ktoré mu účastníci konania predložili po uplynutí lehoty.

Okrem toho rozsudok z 13. septembra 2010, Inditex/ÚHVT – Marín Díaz de Cerio (OFTEN) (T-292/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), umožnil Všeobecnému súdu spresniť, či sú otázky týkajúce sa dôkazu o riadnom používaní skoršej ochranné známky, ako aj podobnosti dotknutých tovarov, ktoré neboli predložené pred odvolacím senátom ÚHVT, súčasťou rámca sporu na tomto stupni, keďže boli položené pred námietkovým oddelením. V súvislosti s otázkou riadneho používania Všeobecný súd rozhodol, že má osobitnú a predbežnú povahu, pretože na jej základe sa stanoví, či na účely preskúmania námietky môže byť skoršia ochranná známka považovaná za zapísanú pre dotknuté tovary alebo služby. Uvedená otázka tak nepatrí do rámca preskúmania samotnej námietky, keďže dôvod založený na nedostatočnom preukázaní riadneho používania nebol súčasťou predmetu konania pred odvolacím senátom, ktoré sa obmedzilo len na preskúmanie existencie pravdepodobnosti zámeny. Naopak, námietka založená na existencii pravdepodobnosti zámeny predkladá ÚHVT otázku zhody alebo podobnosti tak predmetných ochranných známok, ako aj tovarov a služieb, ktorých sa týka, a to vzhľadom na vzájomnú závislosť medzi prvkami zohľadňovanými v rámci celkového posúdenia pravdepodobnosti zámeny.

Napokon v rozsudku z 9. decembra 2010, Tresplain Investment/ÚHVT – Hoo Hing (Golden Elephant Brand) (T-303/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd pripomína, že dôvody, ktoré žalobkyňa neuviedla pred útvarmi ÚHVT, nie sú v konaní na Všeobecnom súde prípustné. Podľa ustálenej judikatúry však ÚHVT môže vzniknúť povinnosť vziať do úvahy najmä vnútroštátne právne predpisy členského štátu, v ktorom skoršia ochranná známka, ktorá je základom pre návrh na vyhlásenie neplatnosti, požíva ochranu z dôvodu, že obmedzenie skutkového základu preskúmania vykonávaného ÚHVT nevylučuje, že ÚHVT okrem skutočností výslovne uvedených účastníkmi konania zohľadní všeobecne známe skutočnosti, pokiaľ sú tieto skutočnosti potrebné na posúdenie podmienok uplatnenia dôvodu neplatnosti a najmä dôkaznej sily predložených dokumentov. V tomto prípade žalobkyňa uvádza, že v rámci preskúmania existencie klamlivej prezentácie odvolací senát ÚHVT mal zohľadniť skutočnosť, že vedľajší účastník konania neposkytol žiadny dôkaz o prípade zámeny. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že právo členského štátu, v tomto prípade Spojeného kráľovstva, vyžaduje, aby v prípade koexistencie dvoch ochranných známok na trhu bol dôkaz o konkrétnych prípadoch zámeny predložený v rámci žaloby týkajúcej sa neoprávneného používania na vnútroštátnej úrovni, je také tvrdenie, hoci ho žalobkyňa neuplatnila pred ÚHVT, prípustné pod podmienkou, že koexistencia ochranných známok vyplýva zo spisu. Okrem toho Všeobecný súd rozhodol, že skutočnosť, že vedľajší účastník konania sa o danej právnej situácii dozvedel počas konania pred Všeobecným súdom, keďže v čase, keď predložil svoje vyjadrenie k žalobe, Všeobecný súd ešte nezamietol samostatnú žalobu, ktorú podal, ako neprípustnú, nemôže predstavovať novú skutkovú alebo právnu okolnosť v zmysle článku 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu.

5. Dizajny Spoločenstva

V priebehu roku 2010 musel Všeobecný súd po prvýkrát uplatniť nariadenie (ES) č. 6/2002²⁵.

V rozsudku z 18. marca 2010, Grupo Promer Mon Graphic/ÚHVT – PepsiCo (Vyobrazenie okrúhleho predmetu na účely reklamy) (T-9/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd spresnil, že zoznam dôvodov na výmaz dizajnu Spoločenstva stanovený článkom 25 ods. 1 nariadenia č. 6/2002 treba považovať za taxatívne vymedzený a nenachádza sa v ňom zlá viera majiteľa napadnutého dizajnu Spoločenstva. Všeobecný súd okrem toho vymedzil niektoré základné pojmy nariadenia č. 6/2002. Pokiaľ ide o pojem „rozpor“, Všeobecný súd uvádza, že článok 25 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 6/2002 treba vykladať v tom zmysle, že dizajn Spoločenstva je v rozpore so skorším dizajnom, keď s prihliadnutím na mieru voľnosti pôvodcu uvedeného dizajnu pri jeho vytváraní nevyvoláva u informovaného užívateľa celkový dojem odlišný od dojmu, ktorý vyvoláva uvedený skorší dizajn. Navyše Všeobecný súd objasnil rozsah výrazov „miera tvorivej voľnosti pôvodcu pri tvorbe dizajnu“, „informovaný užívateľ“ a „celkový dojem“. Pokiaľ ide o mieru tvorivej voľnosti pôvodcu pri tvorbe dizajnu, Všeobecný súd rozhodol, že sa určuje najmä podľa obmedzení spojených so znakmi súvisiacimi s technickým fungovaním výrobku alebo časti výrobku, alebo aj s právnymi ustanoveniami uplatňujúcimi sa na výrobok. Čo sa týka informovaného užívateľa, Všeobecný súd spresnil, že nejde ani o výrobcu, ani predávajúceho výrobkov, v ktorých majú byť dotknuté dizajny stelesnené, alebo na ktorých majú byť použité, hoci je osobitne obozretný a má určitú znalosť o doterajšom stave v danej oblasti, t. j. o predošlých dizajnoch týkajúcich sa dotknutých výrobkov, ktoré boli sprístupnené ku dňu podania prihlášky napadnutého dizajnu alebo prípadne ku dňu uplatňovaného práva prednosti. Napokon Všeobecný súd spresňuje, že v rámci konkrétneho posúdenia celkového dojmu dotknutých dizajnov je potrebné zohľadniť mieru tvorivej voľnosti pôvodcu pri tvorbe napadnutého dizajnu. Preto v prípade, keď sa podobnosti medzi dotknutými dizajnmi týkajú spoločných znakov, budú tieto podobnosti len málo relevantné pre celkový dojem, ktorý u informovaného užívateľa tieto dizajny vyvolávajú. Z tohto dôvodu čím je voľnosť pôvodcu pri tvorbe napadnutého dizajnu obmedzenejšia, tým menšie odlišnosti medzi dotknutými dizajnmi môžu postačovať, aby u informovaného užívateľa vyvolali celkový odlišný dojem.

Následne v rozsudku z 12. mája 2010, Beifa Group/ÚHVT – Schwan-Stabilo Schwanhäüßer (Písacie potreby) (T-148/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd poskytol spresnenia, pokiaľ ide o výklad článku 25 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 6/2002, ktorý stanovuje, že dizajn Spoločenstva sa môže vymazať iba vtedy, ak je na neskoršom dizajne použité označenie s rozlišovacou spôsobilosťou a právo Spoločenstva alebo právo členského štátu poskytuje majiteľovi tohto označenia právo zakázať jeho používanie. Podľa Všeobecného súdu sa uvedený článok uplatní aj na prípad podobnosti označení a nielen na prípad ich zhody, takže odvolací senát bez toho, aby vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, podal výklad ustanovenia v tom zmysle, že sa ho majiteľ označenia s rozlišovacou spôsobilosťou môže dovolávať pri podaní návrhu na výmaz neskoršieho dizajnu Spoločenstva, pokiaľ je v tomto dizajne použité označenie podobné jeho označeniu. Všeobecný súd okrem toho skúma otázku podmienok predloženia návrhu na dôkaz o riadnom používaní majiteľom dizajnu Spoločenstva, ktorého sa týka návrh na výmaz, vzhľadom na to, že nariadenie č. 6/2002 neobsahuje v tejto súvislosti osobitné ustanovenia. Všeobecný súd uvádza, že uvedený návrh musí byť výslovný a musí byť podaný na ÚHVT včas. Na druhej strane návrh na predloženie dôkazu o riadnom používaní skoršieho označenia uvádzaný na podporu návrhu na výmaz dizajnu Spoločenstva nemožno prvýkrát predložiť pred odvolacím senátom. Napokon v rozsudku z 22. júna 2010, Shenzhen Taiden/ÚHVT – Bosch Security Systems (Komunikačné zariadenie)

²⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločnosti (Ú. v. ES L 3, 2002, s. 1; Mim. vyd. 13/027, s. 142).

(T-153/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd spresnil, ako vyplýva z odôvodnenia č. 14 nariadenia č. 6/2002, že pri posúdení, či dizajn má osobitý charakter v zmysle článku 6 toho istého nariadenia, treba zohľadniť povahu výrobku, na ktorom je dizajn použitý alebo v ktorom je dizajn stelesnený, a najmä priemyselné odvetvie, do ktorého patrí. Okrem toho Všeobecný súd objasnil pojem „informovaný užívateľ“, pričom zdôrazňuje, že postavenie „užívateľa“ predpokladá, že dotknutá osoba používa výrobok, v ktorom je stelesnený dizajn, v súlade s účelom, na ktorý je ten istý výrobok určený, a že prívlastok „informovaný“ naznačuje, že užívateľ bez toho, aby bol návrhárom alebo technickým expertom, pozná rozličné dizajny existujúce v dotknutom odvetví, disponuje určitou mierou znalostí, pokiaľ ide o prvky, ktoré tieto dizajny obvykle obsahujú, a z dôvodu jeho záujmu o predmetné výrobky je jeho miera pozornosti pri ich používaní pomerne vysoká. Táto okolnosť však neznamena, že informovaný užívateľ je nad rámec skúseností získaných používaním predmetného výrobku schopný rozlíšiť aspekty vzhľadu výrobku, ktoré sú diktované technickou funkciou výrobku, od aspektov vzhľadu, ktoré sú voliteľné.

Životné prostredie

1. Systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov

Systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov, ktorý zaviedla smernica 2003/87/ES²⁶, predstavuje od roku 2007 pre Všeobecný súd nový a stály zdroj sporov.

Tento rok spomenieme rozsudok z 2. marca 2010, Arcelor/Parlament a Rada (T-16/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke). V rámci žaloby o náhradu škody smerujúcej k náhrade ujmy, ktorú údajne utrpel žalobca v dôsledku prijatia uvedenej smernice, Všeobecný súd rozhodol, že normotvorca Spoločenstva má širokú voľnú úvahu pri výkone právomocí v oblasti životného prostredia na základe článkov 174 ES a 175 ES. Výkon tejto diskrečnej právomoci implikuje na jednej strane potrebu tohto normotvorcu predvídať a posudzovať ekologický, vedecký, technický a hospodársky vývoj komplexnej a neistej povahy a na druhej strane vytvorenie rovnováhy a uskutočnenie výberu týmto normotvorcom medzi rôznymi cieľmi, zásadami a záujmami uvedenými v článku 174 ES. To sa prejavuje v smernici 2003/87 tým, že obsahuje ciele a podkategórie týchto cieľov, ktoré sú navzájom čiastočne rozporuplné.

Navyše Všeobecný súd pripomenul, že inštitúcie rovnako ako členské štáty musia dodržiavať základné slobody, ako je sloboda usadiť sa, ktoré slúžia na dosiahnutie jedného z podstatných cieľov Únie, najmä cieľa realizácie vnútorného trhu. Z toho nevyplýva, že by bol normotvorca Spoločenstva povinný upraviť predmetnú záležitosť takým spôsobom, aby právna úprava Spoločenstva, osobitne ak je vo forme smernice, poskytovala vyčerpávajúce a konečné riešenie určitých problémov vzniknutých vzhľadom na realizáciu vnútorného trhu alebo takým spôsobom, že by došlo k úplnej harmonizácii vnútroštátnych právnych úprav s cieľom odstránenia akejkoľvek mysliteľnej prekážky obchodu. V prípade, že tento normotvorca má reštrukturalizovať alebo vytvoriť zložitý systém, akým je systém obchodovania s emisnými kvótami, môže sa rozhodnúť, že bude postupovať po etapách a vykonávať len postupnú harmonizáciu predmetných vnútroštátnych právnych úprav.

Všeobecný súd zdôraznil, že podľa zásady subsidiarity cieľom právnej úpravy Únie v oblasti ochrany životného prostredia nie je úplná harmonizácia, keďže členské štáty môžu prijať opatrenia zvýšenej ochrany, ktoré podliehajú iba podmienke zlučiteľnosti so Zmluvou a musia byť oznámené

²⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003, ktorou sa vytvára program obchodovania s pridelenými množstvami emisií skleníkových plynov v rámci spoločenstva, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631).

Komisii. Samotná skutočnosť, že normotvorca Spoločenstva nechal otvorenú konkrétnu otázku patriacu do pôsobnosti smernice 2003/87 a základnej slobody, sama osebe neodôvodňuje, aby toto opomenutie bolo považované za v rozpore s pravidlami Zmluvy. Okrem toho, keďže vykonanie smernice 2003/87 podlieha preskúmaniu zo strany vnútroštátnych súdov, prináleží týmto súdom položiť Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku v prípade, že sa stretnú s ťažkosťami týkajúcimi sa výkladu alebo platnosti tejto smernice.

Napokon žalobca poukázal na to, že smernica 2003/87 porušuje zásadu právnej istoty z dôvodu neexistencie ustanovenia upravujúceho rozsah finančných dôsledkov, ktoré by mohli vyplývať tak z prípadnej nedostatočnosti emisných kvót vydaných zariadeniu, ako aj z ceny týchto kvót, lebo táto cena je výlučne určovaná silami trhu, ktorý vznikol po zriadení systému obchodovania s emisnými kvótami. V tejto súvislosti Všeobecný súd konštatoval, že právna úprava ceny kvót by mohla brániť hlavnému cieľu smernice 2003/87, teda zníženiu emisií skleníkových plynov prostredníctvom výkonného systému obchodovania s emisnými kvótami, v rámci ktorého náklady na emisie a vykonané investície s cieľom zníženia emisií sú v podstate určené trhovými mechanizmami. V prípade nedostatku kvót je podnietenie prevádzkovateľov k tomu, aby znížili svoje emisie skleníkových plynov, závislé od komplexného hospodárskeho rozhodnutia prijatého po zohľadnení najmä cien emisných kvót disponibilných na trhu s emisiami a nákladov na prípadné opatrenia na zníženie emisií, ktorých cieľom môže byť buď zníženie výroby, alebo investovanie do efektívnejších výrobných prostriedkov z hľadiska energetickej účinnosti. V takomto systéme zvýšenie nákladov na emisie nemôže byť upravené vopred normotvorcom, inak by sa znížili, ba dokonca úplne zmizli ekonomické podnety, ktoré sú základom fungovania systému obchodovania s emisnými kvótami a bránilo by sa takto účinnosti tohto systému.

Nedostatok predvídateľnosti vývoja trhu predstavuje inherentný a neoddeliteľný prvok hospodárskeho mechanizmu typického pre systém obchodovania s emisnými kvótami, ktorý podlieha klasickým pravidlám ponuky a dopytu, a nemôže byť v rozpore so zásadou právnej istoty.

2. Letecká doprava – Zahraničné vzťahy

V rozsudku z 9. septembra 2010, Švajčiarsko/Komisia (T-319/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), Všeobecný súd rozhodoval o spore, ktorého predmetom bola dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave²⁷ a nemecké opatrenia týkajúce sa priblíženia k letisku Zürich (Švajčiarsko).

Vzhľadom na blízkosť nemeckej hranice väčšina letov pristávajúcich v Zürichu a väčšina vzletov ráno a neskoro večer musí využiť nemecký vzdušný priestor. Využívanie tohto vzdušného priestoru v rokoch 1984 až 2001 bolo predmetom bilaterálnej dohody, neskôr rokovania medzi Švajčiarskou konfederáciou a Spolkovou republikou Nemecko. V roku 2003 nemecké spolkové orgány pre letectvo prijali vnútroštátnu právnu úpravu v oblasti leteckej dopravy. Táto vnútroštátna právna úprava stanovuje opatrenia, ktorých cieľom bolo v podstate zabrániť za normálnych meteorologických podmienok tomu, aby medzi 21. a 7. hodinou v pracovných dňoch a medzi 20. a 9. hodinou počas víkendov a sviatkov dochádzalo k preletom v nízkej výške nad nemeckým územím blízko hranice so Švajčiarskom na účely zníženia hluku, ktorému je vystavené miestne obyvateľstvo.

²⁷ Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave, podpísaná 21. júna 1999 v Luxemburgu (Ú. v. ES L 114, 2002, s. 73; Mim. vyd. 11/041, s. 94).

Švajčiarska konfederácia, ktorá vychádzala z dohody medzi Spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave [ktorá na účely tejto dohody uplatňuje nariadenie (EHS) č. 2408/92²⁸], predložila Komisii sťažnosť a žiadala ju o prijatie rozhodnutia, aby Spolková republika Nemecko prestala uplatňovať opatrenia zavedené vnútroštátnou právnou úpravou. Keďže táto sťažnosť bola zamietnutá, Švajčiarska konfederácia podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu, pričom poukázala najmä na porušenie zásad rovnosti zaobchádzania, proporcionality a voľného poskytovania služieb v oblasti leteckej dopravy.

Všeobecný súd v prvom rade konštatoval, že Komisia nevychádzala z nesprávneho právneho posúdenia, keď sa domnievala, že nemecké opatrenia nestanovujú podmienky ani neobmedzujú alebo nezakazujú výkon práv dopravy. Nemecké opatrenia totiž neznamenajú nijaký zákaz, a to ani podmienený alebo čiastočný, týkajúci sa preletu cez nemecký vzdušný priestor pre lety z letiska Zürich alebo na toto letisko, ale obmedzujú sa len na jednoduchú zmenu trasy predmetných letov po vzlete alebo pred pristaním na letisku Zürich.

Navyše, pokiaľ ide o porušenie zásady rovnosti zaobchádzania v neprospech švajčiarskych leteckých dopravcov využívajúcich letisko Zürich ako oporné letisko, Všeobecný súd zdôraznil, že konštatovanie, že opatrenie vedie k tomu istému výsledku ako diskriminácia založená na štátnej príslušnosti, nepostačuje na záver o jeho nezlučiteľnosti s článkom 3 predmetnej dohody, a je potrebné preskúmať, či uvedené opatrenie neodôvodňujú objektívne okolnosti a či nie je primerané cieľu sledovanému týmto opatrením. Blízkosť turistickej zóny, ktorá je preto obzvlášť citlivá, pokiaľ ide o hlukové emisie, však predstavuje objektívnu skutočnosť, ktorá odôvodňuje prijatie týchto opatrení voči samotnému letisku Zürich. Okrem toho Všeobecný súd konštatoval, že nemecké opatrenia sú primerané cieľu, ktorý sledujú, teda znížiť hluk pochádzajúci z lietadiel nad časťou nemeckého územia hraničiacou so Švajčiarskom počas nočných hodín a víkendov, a že Spolková republika Nemecko nemala k dispozícii iné prostriedky na zníženie hluku. Dodržiavanie množstva hluku by mohlo byť ťažko kontrolovateľné a jeho porušenie by sa mohlo ukázať ako nepostihnuteľné na rozdiel od povinností spojených so stanovením minimálnych výšok letu.

Napokon v rámci prípadného skúmania porušenia voľného poskytovania služieb v oblasti leteckej dopravy Všeobecný súd zdôraznil, že cieľ zníženia hluku predstavuje špecifický aspekt ochrany životného prostredia patriacej medzi naliehavé dôvody všeobecného záujmu, ktoré môžu odôvodniť obmedzenia základných slobôd zaručených Zmluvou ES, medzi ktoré patrí aj voľné poskytovanie služieb, a že predmetné opatrenia sú primerané tomuto cieľu.

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

Všeobecný súd tento rok vyhlásil päť rozsudkov týkajúcich sa obmedzujúcich opatrení prijatých proti osobám v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Konkrétne vo dvoch rozsudkoch z 9. a 30. septembra 2010 musel Všeobecný súd rozvinúť svoju už rozsiahlu judikatúru v oblasti boja proti terorizmu.

Po prvé, pokiaľ ide o rozsah súdnej kontroly v súvislosti s opatreniami zmrazenia finančných prostriedkov prijatými na účely vykonania rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov, rozsudok Všeobecného súdu z 30. septembra 2010, Kadi/Komisia (T-85/09, zatiaľ neuvyverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), vyvodzuje závery z rozsudku Súdneho dvora

²⁸ Nariadenie Rady (EHS) č. 2408/92 z 23. júla 1992 o prístupe leteckých dopravcov spoločenstva k leteckým trasám v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 240, s. 8; Mim. vyd. 07/001, s. 420).

z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia²⁹, ktorým bol zrušený rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. septembra 2005, Kadi/Rada a Komisia³⁰. V tomto rozsudku Súdny dvor vyvrátil stanovisko Súdu prvého stupňa a rozhodol, že súd Únie má plnú právomoc preskúmať zákonnosť opatrení prijatých Spoločenstvom, ktoré vykonávajú rezolúcie prijaté Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov. V rámci rozhodovania vo veci samej Súdny dvor najskôr zrušil nariadenie o zmrazení finančných prostriedkov, lebo sa domnieval, že jeho prijatím boli porušené základné práva dotknutých osôb, pričom ponechal jeho účinky počas obdobia, ktoré nemôže prekročiť tri mesiace, aby sa umožnilo napraviť zistené porušenia.

V nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora Komisia informovala žalobcu o svojom zámere zachovať jeho zápis v nariadení (ES) č. 881/2002³¹ na základe zhrnutia dôvodov predložených výborom pre sankcie Bezpečnostnej rady pre zápis žalobcu na zoznam osôb, voči ktorým sa malo uplatniť zmrazenie finančných prostriedkov a ekonomických zdrojov, a vyzvala ho, aby v tejto súvislosti predložil svoje pripomienky. Dňa 28. novembra 2008 Komisia prijala nové nariadenie³², prostredníctvom ktorého sa naďalej uplatňovalo zmrazenie finančných prostriedkov žalobcu.

Všeobecný súd, na ktorý sa žalobca obrátil so žalobou o neplatnosť smerujúcou proti poslednému uvedenému nariadeniu, usúdil, že na základe už citovaného rozsudku Súdneho dvora Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia je povinný zabezpečiť v prejednávanej veci úplné a striktné súdne preskúmanie zákonnosti nariadenia bez toho, aby tomuto nariadeniu umožnil požívať akúkoľvek súdnu imunitu z dôvodu, že smeruje k výkonu rezolúcií prijatých Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov. Musí to tak byť aspoň dovtedy, kým konania o preskúmaní vykonávané výborom pre sankcie zjavne neposkytnú záruky účinnej súdnej ochrany. Toto preskúmanie sa musí nepriamo týkať meritórnych posúdení vykonaných samotným výborom pre sankcie, ako aj dôkazov, z ktorých tieto posúdenia vychádzajú. Je o to opodstatnenejšie, že predmetné opatrenia sa citeľne a trvalo dotýkajú základných práv žalobcu, ktorý dnes už asi desať rokov podlieha režimu zmrazujúceho na neurčitý čas všetky jeho finančné prostriedky. Všeobecný súd v tejto súvislosti spresňuje, že v meradle ľudského života znamená desať rokov značnú dobu a že to, či sa dotknuté opatrenia majú kvalifikovať ako preventívne alebo represívne, ochranné alebo konfiškujúce, civilné alebo trestné, sa naďalej javí ako otvorené.

V rámci tohto úplného preskúmania a pri uplatnení kritérií, ktoré vysvetlil Európsky súd pre ľudské práva vo svojom rozsudku A. a i. v. Spojené kráľovstvo³³, Všeobecný súd konštatoval, že právo žalobcu na obhajobu bolo „rešpektované“ len čisto formálne a zdanlivo. Komisia náležite nezohľadnila názor vyjadrený žalobcom a nedala mu žiadny, ani len minimálny, prístup k dôkazom v jeho neprospech, a to bez akéhokoľvek zváženia jeho záujmov s ohľadom na nevyhnutnosť chrániť dôvernú dotknutých informácií. Za týchto okolností sa niektoré informácie a vážne tvrdenia uvedené v zhrnutí dôvodov javia ako zjavne nedostatočné, aby žalobcovi umožnili účinne vyvrátiť obvinenia, ktoré sa ho týkajú.

²⁹ C-402/05 P a C-415/05 P, Zb. s. I-6351.

³⁰ T-315/01, Zb. s. II-3649.

³¹ Nariadenie Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie Rady (ES) č. 467/2001 (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/001, s. 294).

³² Nariadenie Komisie (ES) č. 1190/2008 z 28. novembra 2008, ktorým sa stopprvýkrát mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 881/2002 (Ú. v. EÚ L 322, s. 25).

³³ Rozsudok z 19. februára 2009 (zatiaľ neuverejnený v Zbierke rozsudkov a rozhodnutí).

Všeobecný súd tak rozhodol, že nariadenie bolo prijaté pri porušení práva žalobcu na obhajobu. Okrem toho vzhľadom na to, že vôbec nemal skutočný prístup k informáciám a dôkazom uvádzaným v jeho neprospech, žalobca tiež nemohol brániť svoje práva vo vzťahu k týmto skutočnostiam za uspokojivých podmienok pred súdom Únie, takže sa tiež musí konštatovať porušenie práva na účinné súdne preskúmanie. Napokon Všeobecný súd konštatoval, že vzhľadom na všeobecný rozsah a pretrvávajúce opatrení zmrazenia finančných prostriedkov nariadenie takisto zakladá neodôvodnené obmedzenie práva vlastníť majetok.

Po druhé, pokiaľ ide o vnútroštátne rozhodnutia, ktoré môžu predstavovať základ opatrenia zmrazenia finančných prostriedkov prijatého Radou, Všeobecný súd v rozsudku z 9. septembra 2010, *Al-Aqsa/Rada* (T-348/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), spresnil podmienky, pri ktorých splnení rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia, ktoré bolo prijaté v rámci konania smerujúceho k predbežnému pozastaveniu účinkov vnútroštátneho opatrenia o zmrazení finančných prostriedkov (*Sanctieregeling*), je „rozhodnutím“ prijatým príslušným orgánom v zmysle článku 1 ods. 4 spoločnej pozície 2001/931/SZBP³⁴ a článku 2 ods. 3 nariadenia (ES) č. 2580/2001³⁵.

Všeobecný súd v tejto súvislosti uvádza, že *Sanctieregeling* ani rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia nepredstavujú rozhodnutie o „začatí vyšetrovania alebo trestného stíhania za teroristický čin“ v pravom zmysle slova a ani sa netýkajú „odsúdenia“ žalobkyne v presnom trestnom význame tohto slova. Vzhľadom na jeho obsah, rozsah a kontext je však rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia, posudzované spoločne so *Sanctieregeling*, „rozhodnutím“ prijatým príslušným orgánom v zmysle citovaných ustanovení spoločnej pozície 2001/931 a nariadenia č. 2580/2001, ktoré nevyžadujú, aby vnútroštátne „rozhodnutie“ bolo súčasťou trestného konania *stricto sensu*.

Navyše vnútroštátne rozhodnutie o „začatí vyšetrovania alebo trestného stíhania“ musí byť na účely platného použitia Radou vydané v rámci vnútroštátneho konania, ktorého cieľom je priamo a hlavne zaviesť opatrenie preventívneho alebo represívneho charakteru voči dotknutej osobe v rámci boja proti terorizmu. Na rozdiel od rozhodnutia vnútroštátneho súdneho orgánu, ktorý rozhoduje len vo vedľajšom alebo v incidenčnom konaní o prípadnej účasti dotknutej osoby na takejto činnosti, Všeobecný súd sa domnieva, že rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia, na ktoré sa v prejednávanej veci odvoláva Rada, je prijaté dostatočne priamym spôsobom v rámci vnútroštátneho konania týkajúceho sa predovšetkým uloženia sankčného opatrenia hospodárskej povahy dotknutej osobe, teda zmrazenia jej finančných prostriedkov uskutočneného samotným *Sanctieregeling* z dôvodu jej účasti na teroristickej činnosti.

Takisto sa však kládla otázka, či predmetné rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia mohlo byť naďalej základom pre rozhodnutie Rady, hoci *Sanctieregeling* bolo zrušené vnútroštátnymi orgánmi po tom, ako bol zamietnutý návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Všeobecný súd konštatoval, že v tomto prípade nejde o takúto situáciu. Sudca rozhodujúci o nariadení predbežného opatrenia totiž týmto rozhodnutím jednoducho odmietol predbežne pozastaviť účinky *Sanctieregeling*. *Sanctieregeling* pritom prestal definitívne vyvolávať akýkoľvek právny účinok okamihom svojho zrušenia. V dôsledku toho musí to isté platiť pre právne účinky rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia, keďže toto rozhodnutie obsahuje len predbežné posúdenie bez toho, aby bolo dotknuté konanie, v ktorom sa bude rozhodovať vo veci samej. S celkovou štruktúrou

³⁴ Spoločná pozícia Rady 2001/931/SZBP z 27. decembra 2001 o uplatňovaní špecifických opatrení na boj s terorizmom (Ú. v. ES L 344, s. 93; Mim. vyd. 18/001, s. 217).

³⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 2580/2001 z 27. decembra 2001 o určitých obmedzujúcich opatreniach zameraných proti určitým osobám a subjektom s cieľom boja proti terorizmu (Ú. v. ES L 344, s. 70; Mim. vyd. 18/001, s. 207).

nariadenia č. 2580/2001, ktorá sa vyznačuje prevahou, ktorú musia mať prvky vnútroštátneho konania pri posúdení Rady, by okrem toho bolo nezlučiteľné, aby Sanctieregeling, ktoré už nevyvoláva nijaký účinok v holandskom právnom poriadku, naďalej vyvolávalo nepriamo a natrvalo právne účinky v právnom poriadku Spoločenstva, a to prostredníctvom rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia. Rada tak pri pravidelnom preskúvaní prekročila medze svojej voľnej úvahy, keď s konečnou platnosťou ponecháva žalobkyňu v spornom zozname len z dôvodu, že rozhodnutie sudcu rozhodujúceho o nariadení predbežného opatrenia nebolo v holandskom súdnictve spochybnené v súdnom odvolacom konaní o predbežnom opatrení alebo v súdnom konaní vo veci samej, zatiaľ čo správne rozhodnutie, v súvislosti s ktorým bol sudca požiadaný o pozastavenie jeho účinkov, bolo medzitým jeho autorom zrušené.

Prístup k dokumentom inštitúcií

Konanie o prístup k dokumentom Komisie upravené najmä článkami 6 až 8 nariadenia č. 1049/2001 prebieha v dvoch etapách. Najprv musí žiadateľ zaslať Komisii prvú žiadosť o prístup k dokumentom. Potom môže žiadateľ v prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia podať opakovanú žiadosť generálnemu tajomníkovi Komisie. Iba opatrenie prijaté generálnym tajomníkom môže preto vyvolať právne účinky, ktoré majú vplyv na záujmy žalobcu, a preto byť predmetom žaloby o neplatnosť.

V rozsudku z 19. januára 2010, Co-Frutta/Komisia (T-355/04 a T-446/04, Zb. s. II-1)³⁶, Všeobecný súd opísal dôsledky uplynutia lehoty pätnástich pracovných dní, ktorú je možné predĺžiť a v rámci ktorej inštitúcia musí odpovedať na opakovanú žiadosť. Podľa Všeobecného súdu táto lehota uvedená v článku 8 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1049/2001 je záväzná. Uplynutie tejto lehoty však nespôsobuje, že by bola inštitúcia zbavená právomoci prijať rozhodnutie. Žiadna právna zásada nespôsobuje, že by správny orgán stratil svoju právomoc odpovedať na žiadosť, a to aj mimo lehôt stanovených na tento účel. Mechanizmus zamietajúceho implicitného rozhodnutia bol stanovený s cieľom zníženia rizika, že správny orgán sa rozhodne neodpovedať na žiadosť o prístup k dokumentom a unikne akejkoľvek súdnej kontrole, a nie preto, aby sa všetky oneskorené rozhodnutia stali protiprávnymi. Naopak, správny orgán má v zásade povinnosť poskytnúť, hoci neskoro, odôvodnenú odpoveď na každú žiadosť subjektu. Takéto riešenie je v súlade s funkciou mechanizmu zamietavého implicitného rozhodnutia, ktorej účelom je umožniť subjektom napadnúť nečinnosť správneho orgánu s cieľom získania jeho odôvodnenej odpovede.

Rovnako inštitúcia, ktorá dostala žiadosť o prístup k dokumentu pochádzajúcemu z členského štátu, a uvedený členský štát musia po tom, ako bola táto žiadosť oznámená touto inštitúciou uvedenému členskému štátu, začať bez meškania lojálny dialóg týkajúci sa prípadného uplatnenia výnimiek stanovených v článku 4 ods. 1 až 3 nariadenia č. 1049/2001. Musia pritom dbať na potrebu umožniť uvedenej inštitúcii zaujať stanovisko v lehote, v ktorej je podľa článkov 7 a 8 tohto nariadenia jej povinnosťou rozhodnúť o tejto žiadosti o prístup. Prekročenie lehôt stanovených článkom 8 nariadenia č. 1049/2001 však automaticky nespôsobuje zrušenie rozhodnutia prijatého po uplynutí lehoty. Zrušenie rozhodnutia len z dôvodu prekročenia lehôt stanovených nariadením č. 1049/2001 by spôsobilo jedine opätovné začatie správneho konania o prístup k dokumentom. V každom prípade náhrada prípadnej škody vyplývajúcej z oneskorenia odpovede zo strany Komisie môže byť požadovaná prostredníctvom žaloby o náhradu škody.

³⁶ Pozri tiež rozsudok Všeobecného súdu z 10. decembra 2010, Ryanair/Komisia, T-494/08 až T-500/08 a T-509/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke.

Navyše v rozsudku z 10. decembra 2010, *Ryanair/Komisia* (T-494/08 až T-500/08 a T-509/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd vyvodil dôsledky z rozsudku Súdneho dvora z 29. júna 2010, *Komisia/Technische Glaswerke Ilmenau*³⁷.

Všeobecný súd tak pripomenul, že podľa tohto rozsudku na účely výkladu výnimky stanovenej v článku 4 ods. 2 tretej zarážke nariadenia č. 1049/2001 týkajúcej sa ochrany cieľov vyšetrovania treba prihliadnuť na skutočnosť, že iné dotknuté osoby v konaniach o preskúmaní štátnej pomoci než dotknutý členský štát nemajú právo nahliadať do dokumentov založených v administratívnom spise Komisie, čiže uznať existenciu všeobecnej domnienky, podľa ktorej sprístupnenie dokumentov založených v administratívnom spise v zásade porušuje ochranu cieľov vyšetrovania.

Komisia môže teda podľa článku 4 ods. 2 tretej zarážky nariadenia č. 1049/2001 zamietnuť prístup k všetkým dokumentom súvisiacim s konaním o preskúmaní štátnej pomoci, a to bez toho, aby predtým vykonala konkrétne a individuálne preskúmanie týchto dokumentov. Táto všeobecná domnienka nevylučuje právo uvedených dotknutých osôb preukázať, že na daný dokument, ktorého sprístupnenie sa požaduje, sa uvedená domnienka nevzťahuje alebo že existuje prevažujúci verejný záujem odôvodňujúci sprístupnenie uvedeného dokumentu podľa článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001.

V tomto prípade, keďže žalobkyňa neuviedla žiadne tvrdenie, ktorým by preukázala, že sa na predmetné dokumenty nevzťahuje všeobecná domnienka, Všeobecný súd zamietol žalobu.

Podobnou problematikou sa zaoberal Všeobecný súd v rozsudku z 9. júna 2010, *Éditions Jacob/Komisia* (T-237/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke). V tomto prípade však dokumenty, o ktorých sprístupnenie sa žiadalo, súviseli s konaním týkajúcim sa koncentrácie podnikov, ktoré bolo ku dňu podania žiadosti o prístup už ukončené. V tejto súvislosti Všeobecný súd rozhodol, že výnimka týkajúca sa ochrany cieľov inšpekcií, vyšetrovania a kontroly sa uplatní len vtedy, ak sprístupnenie predmetných dokumentov môže ohroziť dovriešenie týchto úkonov. Na jednotlivé úkony uskutočnené v rámci vyšetrovania sa môže naďalej nepochybne vzťahovať táto výnimka, pokiaľ vyšetrovanie alebo inšpekcia pokračujú, a to aj vtedy, ak konkrétne vyšetrovanie alebo inšpekcia, ktoré viedli k správe, ku ktorej sa žiada o prístup, sa skončili. Pripustiť, ako tvrdí Komisia, že na dokumenty vyžadované v tomto prípade sa vzťahuje uvedená výnimka až dovtedy, kým nie sú rozhodnutia, ktorými sa ukončí konanie, konečné, teda pokiaľ Všeobecný súd, prípadne Súdny dvor nezamietol žalobu podanú proti týmto rozhodnutiam, alebo v prípade zrušenia, pokiaľ Komisia neprijala jedno alebo viacero nových rozhodnutí, by však znamenalo podmieniť prístup k uvedeným dokumentom neistou, budúcou a prípadne v čase vzdialenou udalosťou. Z toho vyplýva, že na dokumenty sa viac v prípade prijatia rozhodnutia o zamietnutí prístupu nevzťahuje pôsobnosť výnimky týkajúcej sa ochrany cieľov vyšetrovania. To, že Komisia vykonala konkrétne a individuálne preskúmanie požadovaných dokumentov, aj keby sa na ne táto výnimka vzťahovala, v každom prípade vôbec nevplyva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Všeobecný súd okrem iného spresnil, že povinnosť zachovávať služobné tajomstvo vyplývajúca z článku 17 nariadenia č. 139/2004 a článku 287 ES nemá taký rozsah, aby bola dôvodom odmietnutia všeobecného a abstraktného prístupu k dokumentom predloženým v rámci oznámenia o koncentrácii. Posúdenie dôverného charakteru informácie tak vyžaduje vyváženie jednak legítimných záujmov, ktoré bránia jej prezradeniu, a jednak všeobecného záujmu, ktorý vyžaduje, aby činnosti inštitúcií prebiehali čo najotvorenejšie. Vykonaním konkrétneho a individuálneho preskúmania požadovaných dokumentov je Komisia schopná v úplnom súlade s nariadením č. 1049/2001 zabezpečiť potrebný účinok ustanovení uplatniteľných v oblasti koncentrácie. Všeobecný súd

³⁷ C-139/07 P, zatiaľ neuverejnený v Zbierke.

predovšetkým dodal, že sa nemožno domnievať, že v oblasti koncentrácie sa na korešpondenciu medzi Komisiou a dotknutými účastníkmi zjavne vzťahuje výnimka týkajúca sa ochrany obchodných záujmov a že Komisia má povinnosť sa o tom uistiť prostredníctvom konkrétneho a účinného preskúmania každého dokumentu.

Štatút poslancov Európskeho parlamentu

1. Výsady a imunity

Vec Gollnisch/Parlament (rozsudok z 19. marca 2010, T-42/06, zatiaľ neuverejnený v Zbierke) má svoj základ vo vyjadreniach pána Gollnisha, v tom čase člena Európskeho parlamentu, na tlačovej konferencii, ktoré by mohli byť trestným činom. Po začatí vyšetrovania vo Francúzsku za spochybňovanie zločinov proti ľudskosti a v nadväznosti na žiadosť pána Romagnoliho, takisto člena Európskeho parlamentu, sa predseda Parlamentu obrátil na výbor pre právne záležitosti so žiadosťou o ochranu imunity žalobcu v súlade s postupom podľa článku 6 ods. 3 Rokovacieho poriadku Parlamentu³⁸. Po preskúmaní tejto žiadosti a na základe návrhov uvedeného výboru v tomto zmysle Parlament zamietol žiadosť o imunitu rozhodnutím z 13. decembra 2005 na základe toho, že podľa článku 9 Protokolu o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev³⁹ sa imunita členov Parlamentu vzťahuje na vyjadrené názory alebo hlasovania pri výkone ich úloh, čo nebol tento prípad.

V konaní o návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej pánovi Gollnischovi z dôvodu tohto rozhodnutia Všeobecný súd rozhodol, že hoci výsady a imunity, ktoré uvedený protokol priznáva, majú funkčný charakter, keďže ich účelom je vyhnúť sa tomu, aby vznikla prekážka činnosti a nezávislosti Spoločenstiev, nič to nemení na skutočnosti, že tento protokol vytvára subjektívne právo dotknutých osôb, ktorého dodržiavanie je zabezpečené systémom opravných prostriedkov upravených Zmluvou.

Navyše odkázaním na článok 10 prvý odsek písm. a) Protokolu o výsadách a imunitách pán Romagnoli uviedol, že imunita, ktorú požíval pán Gollnisch, bola imunitou upravenou ustanoveniami francúzskej ústavy, ktorá stanovuje, že zhromaždenie, ktorého je poslanec členom, môže požiadať o zastavenie stíhania. Podľa tohto článku Protokolu o výsadách a imunitách členovia Parlamentu totiž požívajú v priebehu zasadnutia na území ich vlastného štátu imunitu priznanú členom ich parlamentu. Z toho vyplýva, že Parlament rozhodoval o žiadosti na zastavenie prebiehajúceho trestného stíhania proti pánovi Gollnischovi vo Francúzsku, a nie o žiadosti o ochranu imunity na základe článku 9 Protokolu o výsadách a imunitách. Hoci Parlament disponuje širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o smerovanie, ktoré zamýšľa priznať rozhodnutiu o takej žiadosti, akou je žiadosť podaná v predmetnej veci, nič to nemení na skutočnosti, že otázka, či také rozhodnutie malo byť prijaté na základe článku 9 alebo na základe článku 10 prvého odseku písm. a) Protokolu o výsadách a imunitách, nepatrí do voľnej úvahy Parlamentu. Všeobecný súd konštatoval, že Parlament neprijal rozhodnutie o prípadnom zastavení trestného stíhania, hoci článok 10 Protokolu o výsadách a imunitách odkazuje na vnútroštátne práva na účely určenia rozsahu a pôsobnosti imunity, ktorú požívajú poslanci na vnútroštátnom území, a že článok 26 ods. 3 francúzskej ústavy stanovuje zastavenie trestného stíhania počas trvania poslaneckého mandátu. V tomto prípade sa žalobca teda mohol v rámci svojej žaloby o náhradu škody domáhať protiprávneho odmietnutia Parlamentu vyjadriť sa na základe článku 10 prvého odseku písm. a) Protokolu o výsadách a imunitách.

³⁸ Ú. v. EÚ L 44, 2005, s. 1.

³⁹ Protokol o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev z 8. apríla 1965 (Ú. v. ES 152, 1967, s. 13).

Žaloba o náhradu škody z dôvodu ujmy spočívajúcej v zasiahnutí do cti sa však zamieta z dôvodu neexistencie priamej príčinnej súvislosti medzi ujmovou a konštatovanou protiprávnosťou. Vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy Parlamentu, ak by tento orgán vychádzal z článku 10 prvého odseku písm. a) Protokolu o výsadách a imunitách, mohol tak účinne prijať rozhodnutie žiadať o zastavenie stíhania, ako aj rozhodnutie oň nepožiadať. Protiprávnosť napadnutého rozhodnutia tak nemôže predstavovať priamu a určujúcu príčinu zasiahnutia do cti, na ktorú poukazuje žalobca.

2. Výdavky a príspevky

Vo veci Martin/Parlament (rozsudok zo 16. decembra 2010, T-276/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), bol na Všeobecný súd podaný návrh na zrušenie rozhodnutia generálneho tajomníka Parlamentu, v ktorom rozhodol o tom, že vyplatenie sumy 163 381,54 eura páňovi Martinovi, členovi Parlamentu, z titulu príspevku na sekretársku výpomoc bolo bezdôvodné, a oznámil mu, že pristúpi k jej vymáhaniu.

V záujme transparentnosti Parlament prijal pravidlá o úhrade výdavkov a príspevkov poslancov Európskeho parlamentu (FID), ktorých článok 14 stanovuje, že členovia Parlamentu podajú žiadosť o priznanie príspevku na sekretársku výpomoc, ktorá obsahuje najmä meno, adresu, štátnu príslušnosť, krajinu, miesto a dátum narodenia asistenta, ako aj jeho podpis, ktorým potvrdzuje správnosť týchto údajov. Všeobecný súd konštatoval, že postupom času došlo k sprísneniu týchto požiadaviek, najmä stanovením povinnosti priložiť k žiadosti kópiu zmluvy uzatvorenej medzi členom Parlamentu a jeho asistentom, ako aj oznámiť akékoľvek zmeny týkajúce sa žiadosti o priznanie príspevku. Všeobecný súd takisto uvádza, že každý člen Parlamentu dostane pri svojom nástupe do funkcie kópiu pravidiel FID a písomne potvrdí ich prevzatie. Napokon člen Parlamentu prijme formálny záväzok vyplácať príspevok na sekretársku výpomoc vymenovanému asistentovi od okamihu začatia jeho činnosti, pričom zoznam vyhlásených parlamentných asistentov je takisto prístupný verejnosti.

Z týchto skutočností Všeobecný súd vyvodil, že podmienky článku 14 pravidiel FID, najmä pokiaľ ide o údaje, ktoré musí žiadosť člena Parlamentu o priznanie príspevku obsahovať a ktoré sa týkajú asistenta alebo asistentov, ktorých zamestnáva, sú podstatnými náležitosťami. V tomto prípade Všeobecný súd uviedol, že žalobca Parlamentu neoznámil niektorých konečných príjemcov platieb a že Parlament nedostal oznámenie o vypovedaní niektorých zmlúv. Okrem toho žalobca na jednej strane nevrátil prostriedky, ktoré zostali na konci roku nevyužité, a na druhej strane prostriedky vyplácané na niektorých asistentov použil na účely platieb pre iné osoby. V tomto prípade žalobca porušil pravidlá FID, a nemohol sa teda v rámci svojej žaloby o neplatnosť odvolávať na bezpodmienečné právo na využívanie prostriedkov, ktoré mu boli poskytnuté.

Navyše Všeobecný súd zdôraznil, že článok 71 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách (ES, Euratom) č. 1605/2002⁴⁰ stanovuje Parlamentu bezpodmienečnú povinnosť vybrať späť neoprávnene vyplatené sumy. Táto povinnosť rovnako platí pre generálneho tajomníka podľa článku 27 ods. 3 pravidiel FID.

⁴⁰ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 248, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 74).

II. Konania o náhradu škody

1. Kvalifikácia zmluvnej alebo mimozmluvnej povahy sporu

V rozsudku zo 16. decembra 2010, *Systran a Systran Luxembourg/Komisia* (T-19/07, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd pripomenul, že jeho právomoc rozhodovať o žalobe o náhradu škody sa líši podľa toho, či má namietaná zodpovednosť zmluvnú, alebo mimozmluvnú povahu. V oblasti zmluvnej zodpovednosti má Všeobecný súd právomoc rozhodovať len v prípade existencie arbitrážnej doložky v zmysle článku 238 ES. V prípade jej neexistencie Všeobecný súd nemôže na základe článku 235 ES rozhodovať o žalobe o náhradu škody, ktorá má zmluvný pôvod. V opačnom prípade by Všeobecný súd rozšíril svoju súdnu právomoc nad rámec sporov, ktorých riešenie mu taxatívny spôsobom vyhradzuje článok 240 ES, pretože toto ustanovenie zveruje všeobecnú právomoc rozhodovať o sporoch, ktorých účastníkom je Spoločenstvo, vnútroštátnym súdom. Naopak, v oblasti mimozmluvnej zodpovednosti má právomoc rozhodovať Súdny dvor, a to aj bez toho, aby strany sporu museli predtým preukázať svoju dohodu. Právomoc Súdneho dvora totiž vyplýva priamo z článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES.

Pri určovaní svojej právomoci podľa článku 235 ES musí Všeobecný súd s pomocou jednotlivých relevantných prvkov spisu preskúmať, či návrh na náhradu škody predložený žalobcami spočíva objektívnym a globálnym spôsobom na povinnostiach, ktoré majú zmluvnú alebo mimozmluvnú povahu. Tieto prvky možno vyvodit' najmä z preskúmania tvrdení účastníkov konania, zo skutočností spôsobujúcej škodu, ktorej náhrada sa požaduje, a z obsahu zmluvných alebo mimozmluvných ustanovení, na ktoré sa pri riešení spornej otázky poukazovalo. V tomto rámci je právomoc Všeobecného súdu vo vzťahu k všeobecnému právu osobitnou právomocou, a musí byť preto vykladaná zužujúco, takže Všeobecný súd môže rozhodovať len o návrhoch, ktoré sú založené na zmluvách alebo ktoré majú zo zmluvnými povinnosťami priamy vzťah.

V dotknutej veci tak Všeobecný súd musel posúdiť obsah jednotlivých zmlúv uzavretých medzi skupinou Systran a Komisiou. Toto posúdenie patrí do rámca preskúmania právomoci, ktorej neexistencia je prekážkou konania z dôvodu verejného záujmu a nemôže mať za následok zmenu povahy sporu tým, že mu dá zmluvný základ.

Všeobecný súd podrobne preskúmal tvrdenia účastníkov konania a dospel k záveru, že dotknutý spor nemá zmluvnú povahu. Išlo totiž o preskúmanie údajne chybné a škodlivej povahy sprístupnenia informácií chránených vlastníckym právom alebo know-how tretej osobe zo strany Komisie, a to bez výslovného povolenia majiteľa týchto informácií, z hľadiska všeobecných zásad spoločných pre právne poriadky členských štátov a uplatniteľných v tejto oblasti, a nie z hľadiska zmluvných ustanovení.

2. Príčinná súvislosť

V rozsudku z 20. januára 2010, *Sungro a i./Rada a Komisia* (T-252/07, T-271/07 a T-272/07, Zb. s. II-55), Všeobecný súd zamietol žaloby o náhradu škody podané žalobcami smerujúce k získaniu náhrady škody, ktorú im spôsobil systém štátnej pomoci v odvetví bavlny, zrušený rozsudkom Súdneho dvora zo 7. septembra 2006, *Španielsko/Rada* (C-310/04, Zb. s. I-7285). Všeobecný súd v tejto súvislosti vychádzal z úvahy, že na vymedzenie škody pripísanej zavinenému konaniu zo strany inštitúcie Spoločenstva je potrebné zohľadniť účinky porušenia povinnosti, ktoré zakladá zodpovednosť, a nie účinky aktu, z ktorého porušenie vychádza, pokiaľ inštitúcia mohla alebo mala prijať akt s rovnakým účinkom bez porušenia právnej normy. Inými slovami, analýza príčinnej súvislosti nemôže vychádzať z nesprávneho predpokladu, podľa ktorého by v prípade neexistencie proti-právneho aktu inštitúcia nekonala alebo by prijala akt v opačnom znení – čo by mohlo rovnako

predstavovať protiprávne konanie –, ale musí vychádzať z porovnania medzi situáciou spôsobenou dotknutej tretej osobe zavineným konaním a situáciou, ktorá by pre ňu vyplynula zo správania inštitúcie rešpektujúceho právnu normu.

3. Dostatočne závažné porušenie normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom

Na vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie sa vyžaduje, aby žalobca preukázal dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom⁴¹.

V rámci návrhu na náhradu škody smerujúcemu k náhrade škôd údajne spôsobených žalobcovi rozhodnutím Komisie, ktorým sa na základe článku 15a druhej smernice 75/319/EHS⁴² nariadilo zrušenie povolenia na uvedenie humánnych liekov, ktoré obsahujú amfepramón, na trh, Všeobecný súd v rozsudku z 3. marca 2010, *Artegodan/Komisia* (T-429/05, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, vec v odvolacom konaní), pripomenul, že cieľom požiadavky dostatočne závažného porušenia je zabrániť tomu, aby bol výkon právomocí vo všeobecnom záujme príslušnou inštitúciou narušený hrozbou povinnosti nahradiť škodu, ktorú údajne utrpeli dotknuté podniky.

Všeobecný súd okrem toho upresnil, že za predpokladu, že miera voľnej úvahy dotknutej inštitúcie je výrazne obmedzená, či dokonca neexistuje, nemožno hovoriť o nijakej automatickej väzbe medzi neexistenciou priestoru na voľnú úvahu dotknutej inštitúcie a kvalifikáciou pochybenia ako dostatočne závažného porušenia práva Spoločenstva. Rozsah voľnej úvahy dotknutého správneho orgánu je nepochybne rozhodujúcim prvkom, ale nemožno ho považovať za výlučné kritérium. Súd Spoločenstva totiž musí vziať do úvahy komplexnosť situácie, ktorá sa má vyriešiť, ťažkosti pri uplatňovaní alebo výklade textov, stupeň jasnosti a presnosti porušenej normy a neospravedliteľný charakter pochybenia, ku ktorému došlo. Z toho vyplýva, že záver o vzniku zodpovednosti Únie umožňuje vyvodiť len také zistenie pochybenia, ktorého by sa za podobných okolností primerane prezieravý a starostlivý správny orgán nedopustil.

V tejto veci Všeobecný súd poukázal na to, že v rámci uplatnenia smernice 65/65/EHS⁴³ je orgán, ktorý je príslušný na prijatie rozhodnutia o pozastavení platnosti alebo zrušení povolenia na uvedenie na trh, povinný rešpektovať všeobecnú zásadu prednosti ochrany verejného zdravia konkretizovanej v hmotnoprávných ustanoveniach uvedenej smernice. Podľa tejto zásady má príslušný orgán povinnosť po prvé zohľadniť výhradne okolnosti týkajúce sa ochrany zdravia, po druhé opätovne prehodnotiť pomer medzi pozitívnymi účinkami a rizikami lieku, ak z nových informácií vyplývajú pochybnosti o jeho účinnosti alebo bezpečnosti, a po tretie uplatniť dôkazný režim, ktorý je v súlade so zásadou obozretnosti. V tejto veci sa teda žalobca v rámci svojej žaloby o náhradu škody nemohol odvolávať na porušenie článku 11 smernice 65/65. Ťažkosti spojené so systematickým výkladom podmienok zrušenia alebo pozastavenia platnosti povolenia na uvedenie lieku na trh by totiž vzhľadom na celkový systém Spoločenstva týkajúci sa predchádzajúceho povolenia liekov a na neexistenciu precedensu mohli vysvetliť nesprávne právne posúdenie, ktorého sa Komisia dopustila. Okrem toho Všeobecný súd zdôraznil, že v prípade, že sa v rámci uplatniteľných usmerení nezistil vývoj rozhodujúceho vedeckého kritéria, pokiaľ ide o povolenie na uvedenie humánnych liekov, ktoré obsahujú amfepramón, na trh, Komisia musela prijať svoje rozhodnutie na základe komplexného posúdenia za sebou nasledujúcich prípravných vedeckých správ vypracovaných

⁴¹ Rozsudok Súdneho dvora zo 4. júla 2000, *Bergaderm a Goupil/Komisia*, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, body 42 a 43.

⁴² Druhá smernica Rady 75/319/EHS z 20. mája 1975 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa zvláštnych liečiv (Ú. v. ES L 147, s. 13).

⁴³ Smernica Rady 65/65/EHS z 26. januára 1965 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa zvláštnych liečiv (Ú. v. ES 22, s. 369).

v rámci postupu posúdenia, ktorý vyústil do prijatia konečného stanoviska o amfepramóne, ako aj usmernení uvedených v tomto konečnom stanovisku. Za týchto okolností Všeobecný súd dospel k záveru, že porušenie práva Spoločenstva nebolo dostatočne závažné.

Rovnako je potrebné poukázať na to, že pokiaľ ide o podmienku, podľa ktorej sa údajné porušenie musí týkať právnej normy, ktorej cieľom je priznanie práv jednotlivcom, Všeobecný súd konštatoval, že cieľom relevantných ustanovení smernice 75/319, ktoré vymedzujú jednotlivé oblasti pôsobnosti Komisie a členských štátov, nie je priznávať práva jednotlivcom. Tieto ustanovenia sa totiž špecificky zameriavajú na organizáciu rozdelenia právomocí medzi vnútroštátnymi orgánmi a Komisiou, pokiaľ ide o postup vzájomného uznávania národných povolení na uvedenie lieku na trh. V tejto veci sa teda žalobca nemohol v rámci svojej žaloby o náhradu škody odvolávať na okolnosť, že rozhodnutie Komisie nemá nijaký právny základ z dôvodu nedostatku právomoci Spoločenstva, a na skutočnosť, že sa mu najmä z tohto dôvodu podarilo dosiahnuť jeho zrušenie.

4. Porušenie autorských práv a know-how

Už citovaný rozsudok Systran a Systran Luxembourg/Komisia poukázal na nový vývoj, pokiaľ ide o spory v oblasti náhrady škody a dodržiavania autorských práv a know-how, a týkal sa komplexného sporu medzi spoločnosťou Systran a Komisiou vyplývajúceho z verejného obstarávania zameraného na údržbu a lingvistické posilnenie systému automatického prekladu Komisie.

Spoločnosť Systran Luxembourg uskutočnila na účely osobitných potrieb Komisie v období od 22. decembra 1997 do 15. marca 2002 pod názvom EC-Systran Unix úpravu svojho programu na automatický preklad Systran Unix. Komisia vyhlásila 4. októbra 2003 verejné obstarávanie týkajúce sa údržby a lingvistického posilnenia jej systému automatického prekladu. Služby, ktorých poskytnutie Komisia zverila úspešnému uchádzačovi a na ktoré bolo verejné obstarávanie zamerané, sa vzťahovali najmä na „zlepšenie, úpravu a doplnenie lingvistických postupov“, „osobitné zlepšenie programov na analýzu, prenos a syntézu“, ako aj „aktualizáciu systému“.

Po uvedenom verejnom obstarávaní sa na Komisiu obrátila spoločnosť Systran, teda materská spoločnosť spoločnosti Systran Luxembourg, a uviedla, že plánované práce podľa nej môžu porušiť jej práva duševného vlastníctva. Komisia bola so spoločnosťou Systran viackrát v kontakte a následne usúdila, že táto spoločnosť nepredložila nijaké „písomné dôkazy“ potvrdzujúce práva, ktorých by sa táto spoločnosť v súvislosti s automatickým systémom prekladu Komisie EC-Systran Unix mohla dovolávať. Komisia následne usúdila, že spoločnosť Systran nebola oprávnená namietat proti prácam realizovaným spoločnosťou, ktorá bola vo verejnom obstarávaní úspešná, a preto zadala zákazku, ktorá bola predmetom uvedeného verejného obstarávania.

Keďže podľa spoločností Systran a Systran Luxembourg Komisia nezákonne sprístupnila tretej osobe ich know-how a v súvislosti s realizáciou neautorizovaných úprav verzie programu EC-Systran Unix zo strany úspešného uchádzača sa dopustila porušenia, uvedené spoločnosti podali proti Komisii žalobu o náhradu škody. Všeobecný súd pri tejto príležitosti konštatoval, že Komisia sa tým, že si prívlastnila právo realizovať práce, ktoré museli zahŕňať úpravu prvkov vzťahujúcich sa na verziu Systran Unix programu Systran, a to bez toho, aby predtým získala súhlas skupiny Systran, dopustila nezákonného konania, pričom porušila všeobecné zásady spoločné pre právne poriadky členských štátov, ktoré sa v oblasti autorských práv a know-how uplatňujú. Toto pochybenie predstavuje dostatočne závažné porušenie autorských práv a know-how, ktorých majiteľkou je v súvislosti s verziou Systran Unix programu Systran skupina Systran, a môže spôsobiť vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie.

Keďže pochybenie Komisie bolo dokázané, Všeobecný súd konštatoval, že uvádzané ujmy, konkrétne najmä obchodná ujma vyplývajúca zo straty potenciálnych zákazníkov a zo skomplikovania

diskusii s aktuálnymi zákazníkmi spoločnosti Systran, ako aj finančná škoda vyplývajúca zo straty hospodárskej príťažlivosti spoločnosti pre investorov a napokon zníženie hodnoty jej nehmotných aktív, vyplývajú priamo z porušenia autorských práv a know-how spoločnosti Systran zo strany Komisie.

Všeobecný súd stanovil náhradu škody spôsobenej spoločnosti Systran na 12 001 000 eur, a to vrátane poplatkov, ktoré by bolo potrebné uhradiť v prípade, že by Komisia požiadala o povolenie použiť práva duševného vlastníctva spoločnosti Systran na uskutočnenie prác uvedených v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, ďalej vplyvu, ktorý mohlo mať konanie Komisie na obrat spoločnosti Systran, a napokon náhrady nemajetkovej ujmy. Je rovnako potrebné poukázať na to, že Všeobecný súd výnimočne upresnil, že zverejnenie tlačového oznámenia tiež umožňuje nepeňažnú náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej poškodením dobrej povesti spoločnosti Systran z dôvodu nezákonného konania Komisie.

III. Odvolania

V roku 2010 bolo podaných 24 odvolaní proti rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu, pričom odvolacia komora Všeobecného súdu rozhodla v 37 veciach. Dve z nich si zaslúžia osobitnú pozornosť.

Po prvé v rozsudku z 8. júla 2010, Komisia/Putterie-De-Beukelaer (T-160/08 P, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd v prvom rade pripomenul, že nedostatok právomoci autora aktu spôsobujúceho ujmu predstavuje dôvod týkajúci sa verejného poriadku, ktorý má súd Únie v prípade potreby preskúmať aj *ex officio*, a v druhom rade uviedol, že nedodržanie procesných pravidiel týkajúcich sa prijatia aktu spôsobujúceho ujmu predstavuje porušenie podstatných formálnych náležitostí, ktoré môže byť preskúmané súdom Únie aj *ex officio*. Odmietnutie preskúmať interné odvolanie, stanovené procesnými pravidlami uplatniteľnými na prijatie aktu spôsobujúceho ujmu, tak predstavuje porušenie podstatných formálnych náležitostí, a môže byť preto uplatnené *ex officio* Súdom pre verejnú službu.

Po druhé je potrebné zdôrazniť, že Súdny dvor prvýkrát vrátil vec na preskúmanie Všeobecnému súdu po preskúmaní rozsudku vyhláseného na základe odvolania. Vo svojom rozsudku z 8. júla 2010, M/EMA (T-12/08 P-RENV-RX, zatiaľ neuverejnený v Zbierke), Všeobecný súd konštatoval, že odvolací súd môže za určitých podmienok meritórne rozhodnúť o žalobe aj napriek tomu, že konanie na prvom stupni bolo obmedzené na námietku neprípustnosti, ktorej daný prvostupňový súd vyhovel. K tomu dôjde napríklad vtedy, ak zo zrušenia napadnutého rozsudku alebo uzniesenia nevyhnutne vyplýva určité riešenie, pokiaľ ide o meritum predmetnej žaloby, alebo vtedy, ak meritórne preskúmanie žaloby o neplatnosť spočíva na tvrdeniach, ktoré účastníci konania uviedli v rámci odvolania v nadväznosti na odôvodnenie prvostupňového súdu. Ak také osobitné okolnosti neexistujú, stav konania nedovoľuje rozhodnúť vo veci v zmysle článku 61 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 13 ods. 1 prílohy uvedeného štatútu. Odvolací súd teda musí vrátiť vec na súd prvého stupňa, aby ten rozhodol o návrhoch týkajúcich sa merita žaloby. Všeobecný súd tak sám vrátil vec Súdu pre verejnú službu.

IV. Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia

Predsedom Všeobecného súdu bolo v tomto roku predložených 41 návrhov na nariadenie predbežného opatrenia, čo predstavuje výrazné zvýšenie v porovnaní s počtom návrhov (24) podaných v roku 2009. V roku 2010 sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení rozhodol v 38 veciach v porovnaní s 20 vecami v roku 2009.

V uzneseniach z 15. januára a 25. novembra 2010, United Phosphorus/Komisia (T-95/09 R II a T-95/09 R III, neuverejnené v Zbierke), predseda Všeobecného súdu vyhovel dvom návrhom na predĺženie opatrenia na odklad výkonu rozhodnutia, ktorým sa zakazuje uvádzanie aktívnej látky na ochranu rastlín na trh. Uznesením z 28. apríla 2009, United Phosphorus/Komisia (T-95/09 R, neuverejnené v Zbierke), predseda Všeobecného súdu uznal naliehavosť a za rozhodujúcu považoval skutočnosť, že po prijatí tohto rozhodnutia žalobkyňa iniciovala novovytvorené skrátené administratívne konanie zamerané na hodnotenie, v rámci ktorého sa jej šanca na úspech javila vyššia ako v rámci konania vedúceho k rozhodnutiu o zákaze, a že toto skrátené konanie mohlo byť ukončené len niekoľko mesiacov po dátume stanovenom na stiahnutie dotknutej aktívnej látky z trhu. Predseda Všeobecného súdu z toho vyvodil, že by bolo nerozumné ponechať v platnosti zákaz uvádzania na trh týkajúci sa látky, pri ktorej je pravdepodobné, že jej uvádzanie na trh bude len o niekoľko mesiacov opätovne povolené. Predseda Všeobecného súdu preto uznal existenciu *fumus boni iuris* a konštatoval, že výsledok zváženia záujmov je v prospech žalobkyne, a následne rozhodol o odklade výkonu rozhodnutia do 7. mája 2010.

Keďže sa zistilo, že skrátené konanie nebude do 7. mája 2010 ukončené a že skutočností, na základe ktorých bolo prijaté pôvodné rozhodnutie o odklade výkonu, sa nezmenili, žalobkyňa bolo uznesením z 15. januára 2011 priznané predĺženie priznaného odkladu do 30. novembra 2010. Na začiatku novembra 2010 žalobkyňa podala novú žiadosť o predĺženie, pričom vychádzala z toho, že skrátené konanie zamerané na hodnotenie jej prinesie pozitívny výsledok. Komisia totiž začala konanie o povolení dotknutej látky, pričom smernica, ktorá toto povolenie upravuje, mala nadobudnúť účinnosť 1. januára 2011. Za týchto okolností predseda Všeobecného súdu uznesením z 25. novembra 2010 predĺžil odklad rozhodnutia o zákaze do 31. decembra 2011 v rozsahu, v akom toto rozhodnutie odmieta povolenie dotknutej aktívnej látky. Pokiaľ ide o výrobky na ochranu rastlín obsahujúcich túto látku, predseda Všeobecného súdu pripomenul, že z rozhodnutia o zákaze vyplýva pre členské štáty povinnosť odobrať takýmto výrobkom povolenia a že odklad priznaný v predchádzajúcich uzneseniach sa týkal aj odobratia povolení uvedených výrobkov. Pritom aj po nadobudnutí platnosti povolenia dotknutej látky žalobkyňa musí na príslušné vnútroštátne orgány podať nové žiadosti o povolenie jej výrobkov na ochranu rastlín s obsahom uvedenej látky, lebo uvedené výrobky musia byť pred udelením národných povolení stiahnuté z trhu. V tejto súvislosti predseda Všeobecného súdu konštatoval, že nová smernica o povolení neobsahuje nijaké ustanovenie, ktoré by rušilo rozhodnutie o zákaze, takže toto rozhodnutie v prípade neexistencie predĺženia už priznaného odkladu nariaďuje odobratie povolení výrobkov, ktoré sa v súčasnosti na žalobkyňu vzťahujú. Nová smernica okrem toho neobsahuje nijaké ustanovenie zohľadňujúce odklad priznaný uzneseniami z 28. apríla 2009 a 15. januára 2010, ktorého cieľom je zabrániť prerušeniu v uvádzaní dotknutých výrobkov na ochranu rastlín na trh a s cieľom zabezpečiť primeranú prechodnú fázu medzi rozhodnutím o zákaze a implementáciou novej smernice. Predseda Všeobecného súdu preto v súvislosti s odobratím povolení týkajúcich sa výrobkov na ochranu rastlín, ktoré obsahujú dotknutú aktívnu látku, priznaný odklad predĺžil do 31. decembra 2011, pričom zdôraznil, že toto opatrenie zohľadňuje neškodnosť uvedenej látky, ktorá bola potvrdená na konci skráteného konania zameraného na hodnotenie.

Pokiaľ ide o návrhy na nariadenie predbežného opatrenia založené na údajnej neschopnosti žalobcov zaplatiť pokuty uložené Komisiou za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, predseda Všeobecného súdu v uznesení zo 7. mája 2010, Almamet/Komisia (T-410/09 R, neuverejnené v Zbierke), potvrdil judikatúru, podľa ktorej žalobca musí predložiť konkrétne údaje opierajúce sa o podrobné a úradne potvrdené dokumenty, z ktorých vyplýva verný a všeobecný obraz jeho finančnej situácie a ktoré umožňujú sudcovi rozhodujúcemu o nariadení predbežných opatrení posúdiť presné dôsledky, ktoré by tento účastník konania musel pravdepodobne znášať v prípade, ak by navrhované predbežné opatrenia neboli prijaté. Na základe tejto judikatúry považoval predseda Všeobecného súdu skutočnosť, že žalobkyňa poukázala na výhradne ústne odmietnutie banky,

ktorú kontaktovala s cieľom získať bankovú záruku, za nedostatočnú. Predseda Všeobecného súdu doplnil, že aj keď judikatúra týkajúca sa zohľadnenia skupiny spoločností bola často uplatnená v súvislosti s majoritným akcionárom, odôvodnenie, ktoré je jej základom, nevylučuje, že za istých okolností môže byť relevantná aj vo vzťahu k minoritnému akcionárovi, keďže záujmy niektorých minoritných akcionárov môžu vzhľadom na štruktúru akcionárov tiež odôvodniť zohľadnenie ich finančných zdrojov. Keďže v tejto veci sú akcionármi žalujúcej spoločnosti dvaja hlavní akcionári, ktorí vlastnia 50 %, resp. 30 % jej základného imania, táto spoločnosť mala sudcovi rozhodujúcemu o nariadení predbežných opatrení oznámiť presné informácie o minoritnom akcionárovi, ktorý vlastní 30 % akcií⁴⁴.

Okrem toho prvý návrh na nariadenie predbežného opatrenia podaný v rámci nariadenia (ES) č. 1907/2006⁴⁵ vyvolal otázku príčinnej súvislosti medzi údajnou škodou a opatrením, ktorého odklad sa navrhoval. V uznesení z 26. marca 2010, SNF/ECHA (T-1/10 R, neuverejnené v Zbierke), predseda Všeobecného súdu zamietol návrh na odklad výkonu zápisu chemickej látky do „zoznamu látok vzbudzujúcich veľké obavy“ z dôvodu, že nijaké ustanovenie nariadenia č. 1907/2006 neodôvodňuje zákaz alebo obmedzenie výroby, uvádzania na trh alebo používania tejto látky len na základe jej zápisu do zoznamu. Pokiaľ ide o obavu, že uvedený zoznam bude priemyslom a spotrebiteľmi vnímaný ako „čierna listina“ látok, ktorým je potrebné sa vyhnúť, predseda Všeobecného súdu dospel k záveru, že ak neexistuje nijaké automatické prepojenie medzi zápisom látky do sporného zoznamu a jej postupným nahrádzaním inými látkami, nemožno prípadné negatívne reakcie zákazníkov žalobkyne považovať za dôsledky, ktoré hospodársky subjekt primerane mohol očakávať len na základe označenia látky za látku vzbudzujúcu veľké obavy. Predseda Všeobecného súdu usúdil, že v prípade, že tieto negatívne reakcie možno vysvetliť zmenou politiky dotknutých hospodárskych subjektov, ktorá je založená na zvýšenej citlivosti v súvislosti s nebezpečnými látkami, išlo by o autonómnu voľbu týchto subjektov, ktorá by predstavovala rozhodujúcu príčinu uvádzanej škody.

Pokiaľ ide o verejné obstarávanie, je potrebné spomenúť uznesenie z 31. augusta 2010, Babcock Noell/Entreprise commune Fusion for Energy (T-299/10 R, neuverejnené v Zbierke), ktoré bolo vyhlásené vo veci týkajúcej sa medzinárodného projektu výstavby a využitia medzinárodného pokusného termojadrového reaktora (ITER) určeného na preukázanie vedeckej a technickej realizovateľnosti získavania energie z jadrovej fúzie. V rámci tohto projektu bol vytvorený spoločný európsky podnik pre ITER, ktorého úlohou bolo prispieť k rýchlej realizácii projektu získavania energie z jadrovej fúzie. S týmto cieľom spoločný podnik pristúpil k verejnému obstarávaniu prác, tovaru a služieb. Pokiaľ ide o verejné obstarávanie zamerané na zadanie zákazky na dodávku balení ITER prstencovo vinutých budiacich ciievok, žalobkyňa – spoločnosť vyvíjajúca činnosť v oblasti jadrových technológií – predložila ponuku, ktorá bola zamietnutá z dôvodu nesúladu so súťažnými

⁴⁴ V tomto kontexte je potrebné spomenúť aj ďalšiu vec, na ktorú sa vzťahuje dôverné zaobchádzanie vzhľadom na nebezpečenstvo urýchlenia konkurzu žalobcu v prípade odhalenia jeho citlivej finančnej situácie a ktorá sa týka návrhu na oslobodenie od povinnosti uloženej Komisii, a to zriadiť bankovú záruku ako podmienku nevymáhať okamžite pokutu, ktorá bola žalobcovi uložená. Keďže žalobca už začal v prospech Komisie splácať pokutu na základe splátkového kalendára, predseda Všeobecného súdu prijal uznesenie o odklade na základe článku 105 ods. 2 rokovacieho poriadku, po ktorom nasledoval výsluch s cieľom podporiť účastníkov konania v snahe dosiahnuť súdny zmier. Snahy účastníkov konania boli napokon úspešné a vec týkajúca sa nariadenia predbežného opatrenia bola vymazaná z registra.

⁴⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, s. 1).

podkladmi. Žalobkyňa podala žalobu smerujúcu k zrušeniu rozhodnutia o zamietnutí a rozhodnutia o zadaní zákazky inému podniku, pričom k tejto žalobe pripojila návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý bol vzhľadom na to, že nijaká z podmienok na prijatie predbežného opatrenia nebola splnená, zamietnutý.

Čo sa týka podmienky naliehavosti, sudca rozhodujúci o nariadení predbežného opatrenia neuznal údajné poškodenie dobrej povesti žalobkyne, lebo účasť vo verejnom obstarávaní nutne nesie riziká pre všetkých účastníkov a odmietnutie ponuky uchádzača podľa pravidiel verejného obstarávania samo osebe nemá za následok spôsobenie ujmy. V prípade nezákonného zamietnutia ponuky spoločnosti existuje o to menej dôvodov sa domnievať, že jej hrozí vážne a nenapraviteľné poškodenie jej dobrej povesti, keďže toto nezákonné zamietnutie nemá spojitosť s jej schopnosťami a rozsudok o zrušení umožní prípadné poškodenie dobrej povesti odstrániť. Okrem toho, pokiaľ ide o zváženie záujmov, sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení uviedol, že záujem žalobkyne spočívajúci v možnosti spomenúť na účely reklamy dotknutú zákazku musí ustúpiť všeobecnému záujmu Únie vrátane jej občanov na rýchlej realizácii projektu ITER, ktorého zásadný politicko-ekonomický význam zjavne vyplýva z cieľa tohto projektu, teda z využitia fúzie ako energetického zdroja, ktorý je potenciálne neobmedzený, istý, pretrvávajúci, šetrný k životnému prostrediu a ekonomicky konkurencieschopný, a z ktorého môže Únia získať významné výhody⁴⁶.

Napokon je potrebné zdôrazniť právny, hospodársky a sociálno-kultúrny dosah uznesení z 30. apríla, 19. augusta, 19. októbra a 25. októbra 2010, ktoré vydal predseda Všeobecného súdu vo veci Inuit Tapiriit Kanatami a i./Parlament a Rada [v uvedenom poradí ide o veci T-18/10 R, T-18/10 R II, T-18/10 R II INTP a T-18/10 R II (vec v odvolacom konaní), neuverejnené v Zbierke]. Tieto uznesenia majú svoj základ v nariadení (ES) č. 1007/2009⁴⁷, ktoré v záujme dobrých životných podmienok zvíetať a s cieľom určiť zosúladené pravidlá na obchodovanie s výrobkami z tuleňov zakázalo od 20. augusta 2010 uvádzanie takýchto výrobkov na trh s výnimkou výrobkov pochádzajúcich z lovu tradične vykonávaného komunitami Inuitov na účely obživy. Táto výnimka je odôvodnená hospodárskymi a sociálnymi záujmami komunit Inuitov, ktoré sa zaoberajú lovom tuleňov, pričom tento lov je integrálnou súčasťou kultúry a identity týchto komunit. Pokiaľ ide o povolenie v prospech komunit Inuitov, malo byť zavedené na základe vykonávacieho nariadenia Komisie.

V januári 2010 viacerí lovci a traperi tuleňov, spracovatelia výrobkov z tuleňov a obchodné spoločnosti činné v oblasti uvádzania takýchto výrobkov na trh alebo v oblasti ich používania na lekárske účely podali žalobu o neplatnosť nariadenia č. 1007/2009 a vo februári 2010 návrh na odklad výkonu tohto nariadenia. Uznesením z 30. apríla 2010 predseda Všeobecného súdu tento návrh zamietol. Usúdil, že prípustnosť hlavnej žaloby nemožno vylúčiť a že dôvody neplatnosti, na ktoré poukazujú žalobcovia, sa zdajú dostatočne relevantné a vážne, aby predstavovali *fumus boni juris*, následne však dospel k záveru o neexistencii naliehavosti, pričom poukázal najmä na to, že Komisia ešte neprijala vykonávacie nariadenie smerujúce k zavedeniu povolenia pre komunity Inuitov.

V júli 2001 žalobcovia podali nový návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý bol založený na novej skutočnosti, a to zverejnení návrhu vykonávacieho nariadenia Komisie. Tvrdili, že budúce vykonávacie nariadenie, ktoré malo nadobudnúť účinnosť 20. augusta 2010, je úplne neprimerané

⁴⁶ V oblasti verejného obstarávania je ešte potrebné uviesť uznesenia o zamietnutí z 15. októbra 2010, Nexans France/Entreprise commune Fusion for Energy (T-415/10 R, zatiaľ neuverejnené v Zbierke); z 26. marca 2010, Sviluppo Globale/Komisia (T-6/10 R, zatiaľ neuverejnené v Zbierke); z 5. februára 2010, De Post/Komisia (T-514/09 R, zatiaľ neuverejnené v Zbierke), a z 20. januára 2010, Agriconsulting Europe/Komisia (T-443/09 R, zatiaľ neuverejnené v Zbierke).

⁴⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 zo 16. septembra 2009 o obchodovaní s výrobkami z tuleňov (Ú. v. EÚ L 286, s. 36).

a celkom by odstránilo praktický účinok povolenia v prospech komunit Inuitov. Uznesením z 19. augusta 2010 predseda Všeobecného súdu tomuto novému návrhu na základe článku 105 ods. 2 rokovacieho poriadku vyhovel a odložil výkon nariadenia č. 1007/2009 v rozsahu, v akom vo vzťahu k žalobcom obmedzovalo uvádzanie výrobkov z tuleňov na trh, a to až do prijatia uznesenia, ktorým sa konanie o nariadení predbežného opatrenia ukončí.

Uznesením z 25. októbra 2010 predseda Všeobecného súdu ukončil konanie o nariadení predbežného opatrenia z dôvodu neexistencie naliehavosti, pričom v júli 2010 bol podaný nový návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Predovšetkým, keďže medzi žalobcami nebol nijaký subjekt verejného práva, nemohli sa odvolávať na všeobecné hospodárske, sociálne a kultúrne záujmy Inuitov, ale každý z nich mal preukázať, že nariadenie č. 1007/2009 mu mohlo na individuálnej úrovni spôsobiť vážnu a nenapraviteľnú ujmu v prípade, že by bol návrh zamietnutý. Žalobcovia však takéto dôkazy nepredložili. Pokiaľ ide o lovcov a traperov tuleňov alebo spracovateľov výrobkov z nich, neuviedli presnú výšku svojich príjmov pochádzajúcich z lovu a iných činností ani veľkosť ich osobného majetku a nepredložili nijaké potvrdenie od príslušného orgánu, ktoré by potvrdzovalo ich právo na sociálnu pomoc, podporu v nezamestnanosti alebo inú formu príspevku, aj keď sami predniesli správu poukazujúcu na režim podpôr zameraný na lov tuleňov existujúci v Grónsku a v Kanade, teda v ich krajinách pôvodu. Pokiaľ ide o obchodné spoločnosti, ktoré sú činné v tomto sektore, nepredložili nijaký číselný dôkaz, ktorý by umožnil posúdiť závažnosť údajnej ujmy v súvislosti s veľkosťou a obratom každej jednotlivcej spoločnosti.

Napokon, pokiaľ ide o vykonávacie nariadenie Komisie, žalobcovia nepreukázali nemožnosť vytvoriť systém vysledovateľnosti, ktorý nariadenie vyžaduje a ktorý mal umožniť identifikáciu výrobkov z tuleňov pochádzajúcich z lovu Inuitmi. Naopak, správa, ktorú žalobcovia sami predniesli, uvádzala systémy vysledovateľnosti, ktoré už boli v Grónsku skutočne uplatňované (používanie štítku s čiarovým kódom a textom „Lov tradične vykonávaný komunitami Inuitov na účely obživy“). Žalobcovia neuviedli dôvody, pre ktoré by nebolo možné tieto grónske systémy vysledovateľnosti upraviť na základe požiadaviek vykonávacieho nariadenia.